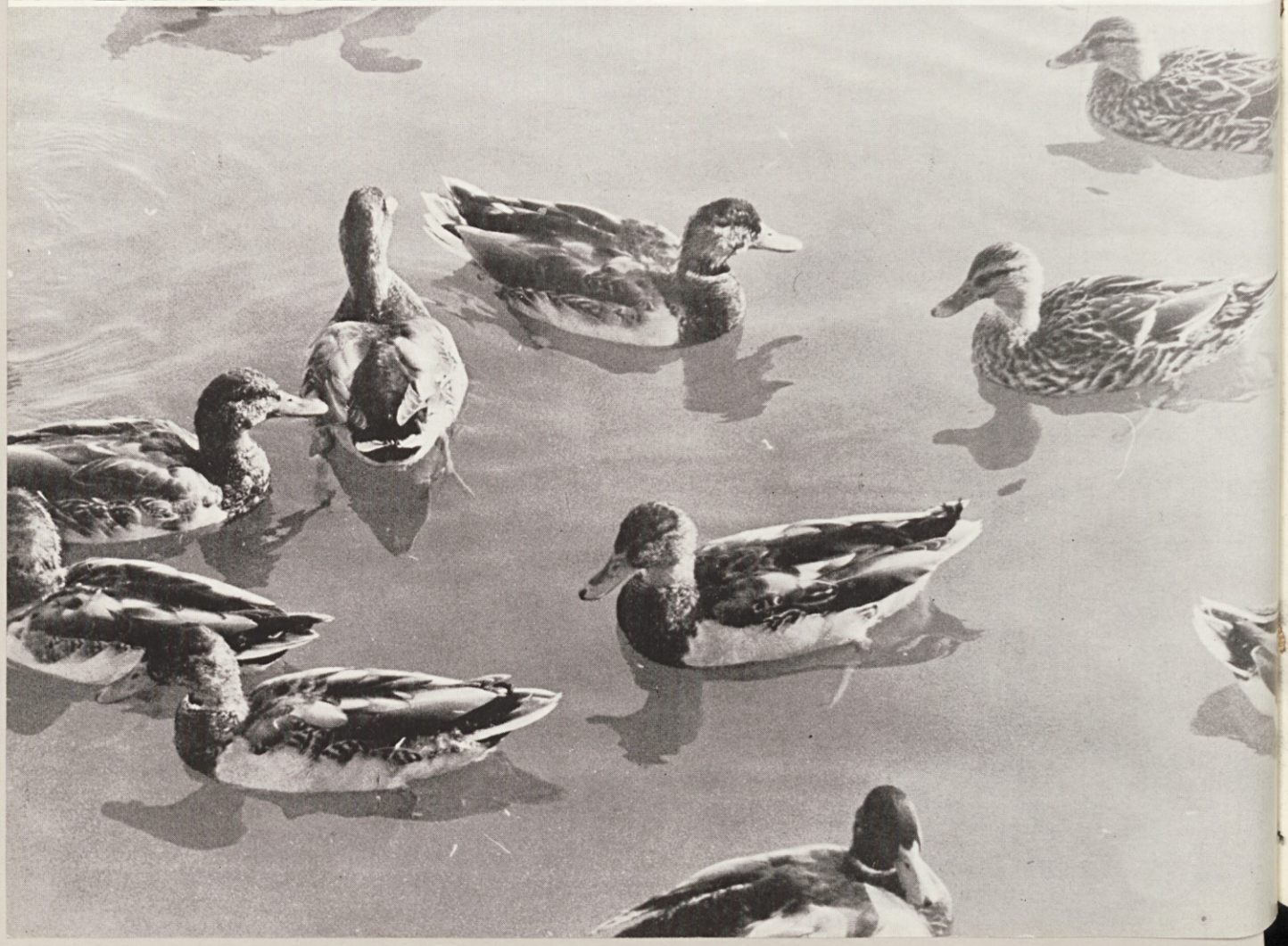

LOVEC 8

glasilo Lovski zveze Slovenije

LOVEC

glasilo
Lovske zveze Slovenije,
revija za lovstvo

letnik LXIV., št. 8
avgust — veliki srpan 1981

Lovca izdaja Lovska zveza Slovenije.
Tiska ga Tiskarna »Jože Moškrič«
v Ljubljani.

UREDNIŠKI ODBOR:

Glavni urednik Jelo Gašperšič

Odgovorni urednik Boris Leskovic

Miha Adamič, Drago Bitenc, France
Cvenkel, Janez Černač, Vitomir
Mikuletič, Janko Perat, Ciril Štrumbelj,
Polona Terčelj, Veljko Varičak.

Lektor in korektor France Cvenkel

Lovec izide praviloma vsak mesec.

Prva številka letnika izide v začetku
leta, v januarju.

Ta številka je izšla v 21 300 izvodih.
Po mnenju Republiškega sekretariata
za kulturo in prosveto SRS, št. 421-2/72,
je LOVEC oproščen prometnega davka.

Letni prispevek zveze lovskih druženj
po članu lovske družine Lovski zvezi
Slovenije, v katerem je vračunana
naročnina za glasilo LOVEC za leto 1981,
je 450 din.

Za druge naročnike

je letna naročnina 360 din, za inozemstvo
600 din. Posamezen izvod revije je 30 din.
Naročnino je treba plačati vnaprej
na žiro račun Lovske zveze Slovenije.

Vse gradivo za objavo pošiljajte

Uredništvu glasila LOVEC,

Župančičeva 9 — p. p. 505,

61001 Ljubljana.

Telefon (061) 20 989.

Nenaročenih rokopisov in slik
ne vračamo.

Cene malim oglasom:

do 15 besed 100 din, od 15 do 25 besed
120 din, od 25 do 30 besed 250 din.
Za vsako nadaljnjo besedo 10 din.

Za člane lovskih organizacij
v SR Sloveniji velja polovična cena.

Male oglase je treba plačati vnaprej
na žiro račun

Lovske zveze Slovenije, Župančičeva 9,
Ljubljana: 50101-678-47158.

IZ VSEBINE:

Veljko Varičak	256	Generalna skupščina CIC V Münchnu
Lovska zveza Slovenije	258	Ni zakonskih ovir za nakup zaščitnih sredstev v tem letu
Milan Rapaić	259	Razstava Titovega orožja
Gerhard Anderluh	261	Razmerje med mesojedi in plenom ter — človek
Republiška veterinarska uprava	262	Steklina na območju SR Slovenije (mesečno poročilo)
N. Tinbergen — B. Leskovic	264	Razlikovanje nevarnih od nenevarnih ptic po silhuetah
Miloš Medved	265	Krvni sled
Blaž Krže	266	Krivdo za težave v gozdarstvu skušajo naprtiti jelenom
Janez Saksida	267	Najboljši lovci-strelci na Krasu za naslove prvakov Lovske zveze Slovenije
Peter Vovk	269	Spomenik tišine
Borut Preinfalk	271	Program zdravstvene zaštite lovskih psov
Lovska organizacija:	273	Osmo srečanje slovenskih lovskih pevskih zborov in lovskih registrov — F. Gornik
	273	Občni zbor Kluba prijateljev lova na Radišah — K. K.
	274	Lovska zveza Slovenije jih je odlikovala, od 1. 1. 1981 do 1. 8. 1981
Jubilanti:	277	
Klub Diana:	277	Stenski koledar »Diana 82« — J. Perat
V spomin:	279	Metod Balderman
Mladi pišejo:	279	
Lovski oprtnik:	280	Lovska palica — odličen naslon za puško — V. Dvoršek
Lovska kinologija:	283	

BARVNA SLIKA NA NASLOVNI STRANI:

Radoveden medvedič v značilni stoji. Dobro je vidna proga svetlejših dlak — ovrtnik, ki nekaterim medvedom ostane vse življenje. Večina medvedov ima kožuh rjave barve, so pa tudi temni, skoraj črni, a tudi takšni medvedje s svetlo rjavo, srebrnkasto dlako.

Ocenjujemo, da je v kočevskih, notranjskih in krmsko-mokriških gozdovih okrog 200 medvedov. Letni odstrel v SR Sloveniji je okrog 40 medvedov. Lovske organizacije so dolžne redno zalagati mrhovišča in izvajati druge ukrepe za izboljšanje naravne prehrane te divjadi, še zlasti pa dosledno uveljavljati gojitvene smernice. Zaradi vse slabših naravnih življenjskih možnosti (nemir) in domačenje vrste (izgubljanje strahu pred človekom) je tudi medved ogrožena vrsta.

Foto Janez Černač, Diana

SLIKI NA DRUGI STRANI OVITKA — NA 254. STRANI LETNIKA LXIV:

Zgoraj

Prišel je na klic

Foto Janez Papež, Diana

Spodaj

Race mlakarice v poletnem perju

Foto Ivo Napotnik

Generalna skupščina CIC v Münchnu

Veljko Varičak

Od 27. do 30. maja 1981 je zasedala v Münchnu generalna skupščina Mednarodnega sveta za lovstvo in ohranitev divjadi (CIC). Otvoritev zasedanja je bila v dvorani Hercules v münchenski Residenzi in ji je prisostvovalo okoli 500 članov CIC in še približno toliko gostov iz ZR Nemčije. Otvoritev je bila izredno slovesna, s kulturnim programom, ki je zajemal nastop znanega mladinskega pevskega zbora kakor tudi orkestra trobentačev Bavarske deželne lovske zveze.

Navzoče je pozdravil bavarski minister za kmetijstvo dr. Hans Eismann. V govoru je poudaril pomen in vpliv te svetovne lovske organizacije, ki je v 51 letih svojega obstoja, s svojo široko dejavnostjo marsikaj prispevala k ohranitvi številnih vrst ogrožene divjadi v svetu.

Delegate na tem zasedanju CIC so tudi pozdravili: v imenu bavarske deželne in nemške zvezne lovske organizacije dr. Gerhard Frank, nadalje predstavnik nemške zvezne vlade in župan mesta München.

Dosedanji predsednik Mednarodnega sveta za lovstvo in ohranitev divjadi (CIC) Abdorezza Pahlavi je podal daljše izčrpno poročilo o dejavnosti CIC v zadnjih dveh mandatih, kakor tudi o dejavnosti posebne fundacije (ustanove) za pospeševanje raziskav in ohranitev ogroženih vrst divjadi. Pri tem je posebno poudaril, da se z njegovim odhodom s predsedniškega mesta CIC odnos te fundacije do Mednarodnega sveta za lovstvo in ohranitev divjadi ne bo spremenil in da se bo sodelovanje nadaljevalo.

Delo generalne skupščine se je potem nadaljevalo po komisijah. V našem poročilu se bomo podrobneje zadržali le pri tistih, ki so obravnavale probleme o vrstah divjadi, ki žive pri nas.

Komisija za veliko divjad Evrope in Azije

Delovna skupina o škodah od divjadi je imela sestanek 5. in 6. 2. 1981 v Salzburgu (Avstrija) in je obravna-

vala vprašanja glede škod, zlasti od jelenjadi. Na tem sestanku je bilo ugotovljeno, da imajo škode od jelenjadi tudi gospodarske posledice in kot take slabo vplivajo na odnose med lovstvom in gozdarstvom ali kmetijstvom.

Komisija meni, da samo z večjim odstrelom vprašanje o škodah ni rešljivo, saj se zaradi večjega vznemirjanja divjadi in rušenja njenega bioritma škoda ne zmanjšuje sorazmerno z zmanjševanjem številčnosti. Ugotovila je, da tehnični pripomočki za odganjanje divjadi s področij, kjer povzroča škodo, niso bili uspešni, razen tam, kjer so vzporedno skrbeli tudi za izboljšanje prehrabnih zmogljivosti okolja.

Zato komisija priporoča, naj se določijo okoliši za jelenjad (izvede rajonizacija) in poskrbi za naslednje: — Okoliši naj bodo dovolj veliki in nevznemirjani.

— V njih naj bo stalno na voljo dovolj primerne vegetacije oz. naravne hrane.

— Poskrbljeno naj bo za dodatno prehranjevanje, če bi izjemno nastopilo pomanjkanje naravne hrane.

— Odstreljevanje mora biti prilagojeno prirastku, da se jelenjad ne bi razmnožila prek zmogljivosti okolja.

Ta komisija je skupaj s komisijo za malo divjad pripravila simpozij o gozdnih kurah, ki je bil od 17. do 20. marca 1981 v Edinburgu (Anglija). Na njem so ugotovili, da je potrebno opozoriti pristojna te-

lesa v državah, kjer še žive gozdne kure (divji petelin, ruševac, gozdni jereb in belka), na vznemirjajoče upadanje številčnosti te divjadi. Gozdne kure so namreč v mnogih predelih Evrope, kjer jih je bilo pred nedavnim še na pretek, že skoraj izginile.

Kljub temu, da je prilagajanje sodobnega kmetijstva, gozdarstva in tudi razvijajočega se turizma potrebam po nedotakljivih staniščih divje kurjadi izredno težavno, je stremeti k temu, da se ustvarijo prostorsko omejeni okoliši, ki bodo obvarovani pred posegi, ki povzročajo vznemirjanje.

Zato se priporoča vsem, ki poznajo stanišča divjih kur (lovci, ornitologi, varuhi narave ipd.), da vplivajo na pristojne oblasti, naj store vse za obvarovanje biotopov te divjadi pred intenzivnimi posegi gozdarstva, kmetijstva in turizma.

Preučiti je tudi vpliv ujed in zveri na obstoj in razvoj gozdne kurjadi. Nadalje so priporočili, naj se kljub začetnim neuspehom nadaljuje s poskusi umetnega zrejanja divjega petelina. Novejše izkušnje in raziskave namreč zbujaajo upanje, da bodo pri umetni zreji divjega petelina le dosegli uspehe.

Nadaljuje naj se s preučevanjem ekoloških dejavnikov v zvezi z razmnoževanjem ruševca.

Komisija je tudi obravnavala poročilo o razširjanju gamsje garjivosti, ki vznemirjajoče vpliva na zmanjševanje številčnosti te divjadi v mnogih evropskih populacijah. Potrebno bi bilo, da biološke in druge ustanove, ki se ukvarjajo s preučevanjem divjih živali, nadaljujejo z raziskavami o metodah za biološko uničevanje pršic, ki povzročajo gamsje garje, in o drugih metodah boja proti gamsji garjivosti.

Komisija za malo divjad

Iz poročil na simpoziju o mali divjadi, kakor tudi s sestanka komisije, izhaja, da je mala divjad zaradi

Ing. Marko Bulc, ki je bil izvoljen za podpredsednika Mednarodnega sveta za lovstvo in ohranitev divjadi (CIC), in Poljak prof. dr. ing. Jerzy Krupka, titularni član CIC, na letošnjem zasedanju te mednarodne lovske organizacije v Münchnu, ZRN

intenzivnega kmetijstva (spremembe biotopov, monokulture, agroke-mična in agrotehnična sredstva) močno ogrožena in je njena številčnost v hitrem upadanju.

Zato naj se v vseh državah čimprej navežejo stiki med lovci, pristojnimi oblastvenimi organi, znanstvenimi ustanovami in kmetijci zaradi skupnih ukrepov, ki naj bi privedli do ustreznih rešitev tega kompleksnega problema, ki grozi v najbližji bodočnosti pripeljati do popolnega uničenja določenih vrst male divjadi.

Nacionalne delegacije pa naj o uspehih te akcije obveščajo komisijo za malo divjad.

Komisija za foto lov

Komisija opozarja:

— da je foto lov jasno opredeljen kot dejavnost, katere cilj je fotografirati, filmati in tonsko snemati prosto živeče živali v naravnem okolju, vendar brez vznemirjanja;

— da je za foto lov izdelan kodeks etičnih načel, katera morajo foto

lovci — člani svojih strokovnih združenj — brez izjeme spoštovati in se po njih ravnati;

— da so člani strokovnih združenj foto lovcev raziskovalci in varuhi divjadi in narave s sprejetimi obveznostmi, ki s svojo dejavnostjo prispevajo k boljšemu poznavanju življenja in vedenja divjadi, s tem da dajejo svoje kakovostno in strokovno primerne materiale na voljo za razstave, lovske strokovne publikacije in revije.

Komisija želi, naj lovski tisk ne objavlja fotografij neznanega in pogosto dvomljivega porekla, često posnetih tudi v nasprotju z etičnimi načeli obnašanja na lovu.

Lovske organizacije in za lovstvo ter ohranitev divjadi pristojni upravni organi naj bi priznali foto lov kot pomembno in koristno dejavnost za boljše poznavanje divjadi in s tem tudi za njeno boljše gojitev.

Lovsko pravične foto lovce pa nikakor ni istovetiti s takšnimi foto lovci, ki divjad vznemirjajo.

Delovna skupina za lovske trofeje

Ta skupina je sprejela sklep, da se bo za ocenjevanje lobanj lisice in jazbeca uporabljala ista formula kakor za lobanje volka, medveda, risa in divje mačke.

Sprejela je tudi merila za podeljevanje medalj rogovju: (evropskega) belorepega ali virgijskega jelena —

bronasta medalja od 300 do 359,99 točke,

srebrna medalja od 360 do 399,99 točke,

zlata medalja 400 in več točk;

(evropskega) severnega jelena —

bronasta medalja od 700 do 749,99 točke,

srebrna medalja od 750 do 799,99 točke,

zlata medalja 800 in več točk.

Posebna skupina bo preučila in pripravila predlog meril za podeljevanje medalj lobanjam lisice in jazbeca.

Preučila bo tudi predlagano spremembo meril za nagrajevanje medvedjih kožuhov.

Delovna skupina meni, da CIC ni zainteresiran za merjenje in ocenjevanje kož lisice, leoparda, tigra in leva.

Delovna skupina za lovsko zakonodajo

je ugotovila, da se vse več držav obrača na CIC za pravne nasvete in informacije glede lovske zakonodaje. Pri CIC naj bi se v ta namen ustvarila ustrezna dokumentacija. Zato je predlagano, da bi vsaka nacionalna delegacija imenovala svojega predstavnika v delovno skupino za lovsko zakonodajo. To naj bi bil pravnik, ki se ukvarja s pravnimi vprašanji lovstva.

Vsaka delegacija naj bi poslala sekretariatu CIC seznam zakonov, predpisov in drugih aktov, ki se ukvarjajo z urejanjem lovstva in ohranitvijo divjih živali. Pozneje naj bi pri CIC nastala banka vseh takih podatkov iz posameznih držav.

Financiranje CIC

Generalna skupščina je sprejela tudi nov sistem financiranja in sicer na temelju predloga skupine, ki je delala v Ljubljani. Nov sistem financiranja upošteva:

— najrevnejše države (najmanj razvite), ki plačajo le simbolično članarino;

— najbogatejše države z limitiranim prispevkom navzgor,

— vse druge države so razdeljene na 4 skupine, ki se jim prispevek odmerja na osnovi nacionalnega dohodka, števila lovcev in števila prebivalcev.

Novo načelo financiranja omogoča članstvo v CIC tako najrevnejšim kakor tudi največjim državam, ki doslej niso vstopile v članstvo zaradi izredno visoke pristopnine, saj jim je bil določen prispevek samo po številu prebivalstva (ZDA, SZ, Indija, Kitajska itd.).

Sprejet je bil tudi program aktivnosti CIC za leti 1981 in 1982, z vsemi programi delovnih skupin, komisij in simpozijev. (O tem bomo posebej poročali v našem glasilu.)

Administrativni svet je veliko razpravljal o svetovni lovski razstavi v Plovdivu (Bolgarija), z namenom, da

bi bila ta razstava v skladu z osnovnimi načeli CIC, kar je bilo prvotno ogroženo.

Generalna skupščina je tudi sklenila, da bo naslednje njeno zasedanje v Monte Carlu. Za zasedanje generalne skupščine CIC v letu 1983 pa kandidira Jugoslavija.

Vsi predlogi in sklepi so bili sprejeti v obliki resolucij in priporočil. Zavrnjena je bila edino resolucija, ki se je nanašala na gojitev divjadi v oborah.

Predsedujoči Alfonso de Urquijo je vodil zasedanje zelo demokratično, tako da ni prišlo do preglasovanja, ampak da so bili predlogi, proti katerim so nekateri izrazili pomisleke, vrnjeni pristojni komisiji v ponovno obravnavo in usklajevanje stališč posameznih delegacij.

Novo vodstvo Mednarodnega sveta za lovstvo in ohranitev divjadi

Generalna skupščina je izvolila tudi novo vodstvo administrativnega sveta. Za novega predsednika CIC,

s triletnim mandatom, je bil izvoljen Alfonso de Urquijo (Španija), za podpredsednike pa: Marko Bulc (Jugoslavija), Abdul Omar Fall (Senegal), Aurelian Neacsu (Romunija) in Alfons Wunschheim (Avstrija). Generalni administrator in generalni sekretar sta še naprej ostala F. Edmond — Blanc (Francija) in Werner Trense (ZR Nemčija). Dosedanjšnjega predsednika Abdorezzo Pahlavija je skupščina izvolila za častnega predsednika.

Z izvolitvijo Marka Bulca za podpredsednika CIC je bilo vsekakor izraženo priznanje tako njemu za njegovo vsestransko in prizadevno delavnost v CIC kakor tudi slovenski in jugoslovanski lovski organizaciji. Saj je prvič v 51 letih obstoja te mednarodne lovske organizacije Jugoslovan prišel v njeno ožje vodstvo.

Ob zaključku našega poročila naj povemo še to, da je bilo ob zasedanju generalne skupščine v Münchnu še nekaj pomembnih lovskostrokovnih in lovskokulturnih manifestacij. Tako je bil dan pred zasedanjem

NI ZAKONSKIH OVIR ZA NAKUP ZAŠČITNIH SREDSTEV V TEM LETU

Na 4. seji skupščine Lovske zveze Slovenije, 27. junija 1981, je bilo v razpravi tudi ugotovljeno, da začasna prepoved oz. zakonske omejitve o uporabi družbenih sredstev marsikje lovskim organizacijam onemogočajo potrebne ukrepe za omejevanje škod od divjadi.

V zvezi s tem smo na zastavljeno vprašanje od Zveznega sekretariata za finance pod št. 1-7304/1, od 31. julija 1981, prejeli naslednji odgovor (cituramo):

Lovski zvezi Slovenije, Ljubljana

V zvezi z vašim pismom SI/81 od 8. julija 1981, s katerim želite naše mnenje v zvezi z izdatki za postavljanje ograj za zaščito premoženja pred škodami od divjadi, vas obveščamo o naslednjem:

Z zakonom o začasni prepovedi uporabe družbenih sredstev za financiranje negospodarskih in neproizvodnih investicij v letu 1981 je prepovedana uporaba družbenih sredstev za nabavo objektov in opreme, navedenih v čl. 1 cit. zakona. S tem zakonom ni prepovedana uporaba družbenih sredstev za izvajanje posameznih ukrepov (med katere sodi tudi ograjevanje določenih površin), nujnih zaradi zaščite premoženja pred propadanjem ali zaradi preprečevanja posameznih škod.

Z ozirom na navedeno ni zakonskih ovir, da v letu 1981 ne bi smeli uporabljati finančnih sredstev za ograjevanje ogroženih področij s tem namenom, da se zmanjšajo škode od divjadi na posevkih ali drugih kulturah.

Pomočnik sekretarja:
Momčilo Tomić s.r.

Lovske organizacije naj se torej pri nakupu oz. plačevanju električnih pastirjev in drugih zaščitnih sredstev sklicujejo na objavljeni dopis. Priporočamo tudi, da si lovske organizacije potrebna oz. predvidena zaščitna sredstva nabavijo še v tem letu.

Lovska zveza Slovenije

generalne skupščine simpozij na temo »Gojitev male divjadi v kulturni krajini«, ki ga je pripravila komisija CIC za malo divjad. Temu simpoziju je kot predstavnik slovenske lovske organizacije tudi prisostvoval Stane Valentinčič, izvedenec CIC in predstojnik Inštituta za zoohigieno in patologijo divjih živali Biotehniške fakultete v Ljubljani, ki bo o tem podrobneje poročal v eni naslednjih številok Lovca.

Istega dne so odprli posebno razstavo v Nemškem lovskem muzeju v Münchnu z naslovom »Lovstvo včeraj, danes in jutri«. Razstava bo odprta do 1. novembra 1981.

Dodatno so popoldne odprli še razstavo 66 akvarelov, grafik in plastik pod naslovom »Divjad v stiski«, ki jo je v prostorih dresdenske banke v Münchnu prav tako pripravil

Nemški lovski muzej. Kolik pomen so organizatorji dali vsem tem prireditvam, se vidi tudi po tem, da je to razstavo odprl bavarski minister za okolje F. Dich.

Poročilo lahko zaključimo z ugotovitvijo, da je bilo zasedanje generalne skupščine CIC v Münchnu tako po vsebini in temah, ki jih je obravnavalo, kakor tudi po organiziranosti zelo dobro. Gostiteljici — nemška in bavarska lovska zveza — sta se izkazali kot vestni in natančni organizatorici. Uradni krogi bavske in nemške zvezne vlade ter številni novinarji in televizijski snemalci pa so s svojo navzočnostjo pokazali, kolik pomen pripisujeta nemška vlada in nemška javnost lovstvu in lovski organizaciji oziroma varstvu in gojitvi divjadi.

Razstava Titovega orožja

Milan Rapač

General JLA Nikola Ljubičić je 2. julija 1981 v Beogradu — v muzeju »25. maj« odprl razstavo »Orožje iz zbirke Josipa Broza Tita«. S to razstavo je izpolnjena tudi želja našega velikega državnika, ki jo je izrazil ob svojem zadnjem obisku tega beograjskega muzeja, da bi njegovo veliko zbirko orožja videlo tudi naše ljudstvo. General Nikola Ljubičić je v svojem govoru poudaril: »To je potrditev Titovega često izraženega stališča, da vsa priznanja, ki jih je prejel od naših narodov in narodnosti ter iz drugih dežel, ne pripadajo le njemu, temveč vsej Jugoslaviji, njenemu ugledu in prispevku v borbi za mir in napredek v svetu.«

»V letu, ko praznujemo 40. obletnico vstaje in socialistične revolucije narodov in narodnosti Jugoslavije,« je nadaljeval N. Ljubičić, »zahvaljujoč se velikemu naporu in prizadevanjem delovnega kolektiva muzeja »25. maj«, ker so bile v razmeroma kratkem času izvršene obširne priprave, mi danes lahko slovesno odpiramo razstavo in občutimo zadovoljstvo, ker bomo s tem tudi to stran Titovega življenja bolj približali našim ljudem.«

Slavnostni otvoritvi so izmed lovcev prisostvovali predsednik Lovske zveze Jugoslavije (LZJ) Dragoljub Stavrev, sekretar LZJ dr. Miodrag Zečević in strokovni svetnik LZJ ter eden izmed izvedencev za sodobno orožje pri urejanju Titove zbirke — ing. Milan Rapač.

To edinstveno zbirko sestavlja pravzaprav dve časovno ločeni celoti. Zbirka starinskega orožja (hladnega in strelnega), ki so ga izdelali izključno ročno priznani in zelo cenjeni stari mojstri, obsega 109 primerkov.

Zbirka sodobnega orožja, pretežno lovskega in športnega, je precej manjša in obsega skupno 64 primerkov, ki so v glavnem moderne strojne izdelave.

Celotna zbirka orožja je nastajala v obdobju od druge svetovne vojne pa do konca leta 1979.

Prvo orožje, ki ga je tovariš Tito dobil, je zelo dragocena kavkaška sablja, imenovana — šaška, darilo Prezidijskega vrhovnega sovjeta SSSR, za njegov rojstni dan — 25. maj.

Še v času bojev za končno osvoboditev Jugoslavije, ob Titovem obisku v Moskvi septembra 1944, pa so mu za zasluge v boju proti

fašizmu izročili »zlato komandantsko sabljo« — kakor jo je imenoval takratni komentator »Politike« v Moskvi. To je edinstven primerek hladnega orožja vrhunske kakovosti, okrašen s številnimi briljanti in diamanti. Kmalu zatem je Ljubo Ivanišević s Cetinja poklonil »vodji ljudstva in vrhovnemu komandantu slavne jugoslovanske vojske maršalu Titu« japonski meč z držalom iz rezljane slonovine in s pozlačenimi kovinskimi deli.

Ta tri darila hladnega orožja so jedro zbirke, ki je naraščala postopno z vedno večjim ugledom tovariša Tita, ne le kot lovca, voditelja naših narodov in narodnosti, ampak tudi enega največjih državnikov novejšje zgodovine.

Zbirka sodobnega orožja obsega 64 primerkov zelo različnih znamk in modelov, predvsem pa različnih vrednosti — najenostavnejšega lovskega orožja, skovanega z lju-beznijo v potujočih delavnicah mladinskih delovnih brigad in centrov za predvojaško vzgojo, pa do dragocenih unikatov — remek del puškarske stroke —, ki so jih predsedniku Titu poklonili najvišji državniki in voditelji mnogih dežel ob uradnih stikih.

Potrebno je še posebej poudariti, da je vse orožje in opremo tovariš Tito dobil kot poklon. V znak spoštovanja so velikemu državniku pošiljali spominsko orožje posamezniki in skupine njegovih občudovalcev iz vseh delov države in iz tujine. Darovalci so bili delovni kolektivi in organizacije iz naše države ter predstavniki in šefi mnogih držav. Orožje je prihajalo v Titove roke zlasti kot zahvala za zasluge v prizadevanju za mir na svetu, za zasluge pri zmagi nad fašizmom in priznanje za splošen napredek in boljše odnose med narodi in državami.

Težko bi kronološko naštel vse prejete darove te Titove zbirke. To so na primer darila rudarjev iz Kreke, Vinstona Churchilla, sovjetske mladine, nepoznanega izseljenca iz Kalifornije, Alda Mora, Jugoslovanske ljudske armade, Nehruja, maršala Žukova, Bumediene, Saragata, generala Kolinsa, nekdanjega deželnega Sveta NO Srbije, Službe državne varnosti, Skupščine mesta Sarajeva, LŠPG »Jelen«, Ralfa Day-a, generala Nasutiona, »Energoinvesta«, enot garde, Brežnjeva, občanov mlavskega okraja, strelcev Jugoslavije, Cedenbala in še mnogih drugih.

General JLA Nikola Ljubičić odpira v muzeju »25. maj« v Beogradu razstavo »Orožje iz zbirke Josipa Broza Tita«. Levo od generala Ljubičića v prvi vrsti tretji je predsednik Lovske zveze Jugoslavije Dragoljub Stavrev. Foto N. N.

Poleg orožja je v zbirki tudi večje število predmetov druge lovske opreme: lovski dvogledi za opazovanje divjadi, lovski stolčki, noži za iztrebljanje divjadi, ročni grelci za lov pozimi, usnjeni toki za orožje, lovske torbe, usnjeni nabojni pasovi, pribor za čiščenje orožja in ostalo. V zbirki je tudi lovska palica za naslonitev puške pri streljanju, ki jo je tovariš Tito sam konstruiral. Čeprav je Tito imel zelo bogato zbirko orožja, ni veliko streljal. »Zelo pogosto ne streljam,« je večkrat dejal lovcem okrog sebe, »in menim, da pri lovu ne smemo stremeti za rekordi, ker v tem ni pravo lovsko zadovoljstvo, pač pa v bivanju v naravi, v opazovanju, razmišljanju in odmoru...«

Zavzemanje tovariša Tita za zaščito divjadi je znano že od prvih dni osvoboditve. Na njegovo pobudo je bila izdana odredba o prepovedi lova na veliko divjad, ki je bila zaradi vojne vihre razredčena. Poznano je tudi njegovo prizadevanje, da bi bili

Brioni in Belje največji razseljevalci velike divjadi v državi. Prve jelene aksise so odlovili na Brionih leta 1953 in jih spustili v druga lovišča. Prve pošiljke mladih navadnih jelenov pa so poslali iz Belja v druga lovišča leto kasneje. Kasneje so pričeli na Brionih odlavljati tudi muflone in damjeke ter jih pošiljati v druga lovišča.

Vemo, kako se je tovariš Tito veselil vsake uspele naselitve, pa tudi, kako se je jezil, če naselitev ni uspela zaradi človeške malomarnosti. Divjad, ki izvira z Brionov in iz Belja, sedaj naseljuje mnoga lovišča širom po Jugoslaviji.

Če se vrnemo k Titovi zbirki orožja, je vsekakor potrebno poudariti, da je tovariš Tito uporabljal le majhen del orožja iz svoje celotne zbirke.

Pri izbiri za lov je predvsem tehtal praktičnost posameznega modela in ne njegove materialne vrednosti. Zaradi tega, če pogledamo njegovo zbirko, je prvo, ki nam pade v oči — Titova skromnost! Zlasti je upo-

rabljal orožje standardne proizvodnje, brez vdelenih dragocenih okrasov, brez bogate reliefne gravure in brez vsakršnih drugih okraskov. Dragocena, prava mojstrska remek dela neprecenljive vrednosti so ostajala v zbirki, da bi ostala nam in bodočim rodovom v spomin na epoho, v kateri je tovariš Tito živel in delal.

Najraje je lovil s polavtomatskim orožjem, predvsem pernatu divjad — fazane. Veliko divjad: jelene, divje prašiče, muflone, damjeke in medvede pa je odstreljeval z lovskimi karabinkami.

V začetku petdesetih let je največkrat šel na lov s polavtomatsko šibrenico F. N. Browning, kal. 16. Nekoliko kasneje z italijanskima polavtomatskima šibrenicama Franchi in Breda, kal. 12. Odkar je kot gost Brežnjeva poklonil svojemu gostitelju to puško Breda, pa je najraje lovil s polavtomatsko šibrenico Cosmi, kal. 20. V petdesetih letih, ko je minila prepoved lova na veliko

divjad in se je le-ta številčno okrepila, je tovariš Tito lovil jelene, srnjake in divje prašiče najraje s češkoslovaško karabinko Zbrojevka, kal. 8 × 57 JS.

Kasneje je zelo rad uporabljal ameriško karabinko Springfield, kal. 30—06, ki mu jo je poklonil general Kolins. Vendar pa se je najbolj veselil karabinke, prav tako ameriške, ki je bila izdelek tovarne »Weatherby Mark V«, kal. 300 W. Magnum in mu jo je poklonil novinar Ralf Day. Tropsko divjad je lovil, kadar so ga na take love povabili, s karabinko standardne proizvodnje Winchester, mod. 70, zelo močnega kalibra — 338 W. Magnum. Svojo najdragocejšo trofejo — orjaškega medveda iz Raduše, katerega kožuh je bil na mednarodni lovski razstavi v Marseillu leta 1977 ocenjen s 493,42 točke in bil takrat tudi proglašen za svetovnega prvaka, pa je uplenil z mavzerico mod. 66, kal. 8 × 68 S. To puško je Titu poklonil Branko Mikulić.

Kakor vsak lovec je imel tudi Tito bolj in manj uspešne lovne dneve. Nekaj je bilo tudi primerov, ko se je divjad ob strelu slučajno in nepričakovano premaknila, pa potem obstreljena pobegnila. Potrpežljiv lovec, kakršen je bil Tito, je v takšnih primerih kilometre in ure zasledoval ranjeno divjad po komaj vidnem krvnem sledu. Trudil se je, da bi žival našel in ji skrajšal muke.

Njegovo orožje je moralo biti skrajno precizno in brezhibno. S tovariši spremljevalci maršala, Kosto, Manetom in Milisavom, sem bil zadolžen za brezhibnost Titovega lovskega orožja in nabojev. Preskusna streljanja in popravke merilnih naprav, če so bili potrebni, smo morali

na željo tovariša Tita izvršiti zelo natančno in jih tudi dokumentirati z izčrpnim poročilom. Pa ne samo to! Da ne bi bila divjad ranjena zaradi nepreciznosti orožja, je tovariš Tito vedno pred lovom osebno preveril svoje orožje z nekaj streli v tarčo. Če naj bi izmed vseh pušk, ki jih je imel, pokazali na orožje, s katerim je največ lovil in ki ga je imel najrajši, bi mogli navesti le navadni puški takih vrst, kakršni imajo v rokah tudi najskromnejši lovci. To sta že omenjeni: polavtomatska šibrenica F. N. Browning, kal. 16, in lovska karabinka Weatherby. Leta in leta je imel tovariš Tito največ uspehov s tema puškama. Z njima je lovil z velikim veseljem in uspehom v mnogih deželah Evrope, Azije in Afrike; v dneh, ki so bili v

programih posameznih obiskov predvideni za počitek in odmor. Ti puški sta tudi priči mnogih prijateljskih srečanj, ki jih je imel. Če se mu je lovsko orožje, zaradi dolgotrajne uporabe, kdaj pokvarilo, ga je največkrat, kot izkušen kovinar, popravil kar sam v svojih delavnicah na Vangi ali v Beogradu.

Na svojem zadnjem lovu, 8. decembra 1979 v Karadjordjevem, pa Tito ni imel navedenih dveh pušk. Orožje, s katerim je tega dne, na lovu za diplomate, odstrelil zelo močnega, kapitalnega muflona, je bila mavzerica mod. 98, kal. 300 Winchester Magnum, ki jo je tovarišu Titu za njegov osemdeseti rojstni dan poklonil delovni kolektiv »Energoinvest« iz Sarajeva.

Razmerje med mesojedi in plenom ter – človek

(Odlomek iz referata na 29. medpokrajinski lovski konferenci v Ljubljani, 25. 10. 1980)

Dr. Gerhard Anderluh — prevedla Polona Terčelj

Navajam nekaj misli o razmerju med človekom, posebno lovcem, in mesojedi, zlasti velikimi zvermi.

V uvodu opozarjam na to, da je gotovo najpomembnejši nauk, ki ga moramo izluščiti iz preučevanja razmerja predator (mesojed, roparica) — plen, ta, da more človek kot lovec le zelo nepopolno — če sploh more — nadomestiti velike zveri v njihovi ekološki dejavnosti, če ravno je nasprotno mnenje še vedno precej zastopano. Človek sedanjosti ne lovi več zato, da bi si zagotovil obstanek; njegova čutila so le v zelo redkih primerih sposobna spoznati pravšen plen (bolno, neopazno ranjeno, v razvoju zaostalo ali iz drugih vzrokov reakcijsko manj sposobno žival). Človekovo moderno orožje zlahka premaga tisto razdaljo do plena, na kateri divjad še ne zbeži. Zaradi tega lahko brez težav shaja brez lastnega instinkta (ali si vsaj domišlja, da lahko shaja brez njega), kakršnega imajo zveri.

Danes vemo, da niso živalski mesojedi tisti, ki uravnavajo številčnost svojega plena, marveč praviloma

plen uravnava številčnost živalskih mesojedov. Človek pa je tudi kot izobražen, odgovoren in napredno misleč lovec komajda sposoben uravnati populacije divjadi tako, kakor bi jih narava brez človekovega vmešavanja.

Medtem ko na živalskem področju privede povečanje številčnosti plena do povečanja številčnosti predatorjev, ki potem toliko časa močnejše posegajo v populacijo plena, dokler se le-ta spet ne zmanjša, kar ima za posledico zmanjšanje številčnosti predatorjev, kar spet omogoči populaciji plena, da se pospešeno razmnožuje itd., pa človek-lovec »regulira« po drugačnih načelih in lahko naravno razmerje med predatorjem in plenom celo postavi na glavo.

Razmerje med človekom in divjadjo je bilo od nekdaj tekmovalno. Na velike roparice to ni vplivalo negativno toliko časa, dokler je bil človek še redko naseljen, dokler so se mu velike zveri lahko umikale in dokler so bili življenjski prostori (biotopi) in življenjske združbe še nedotaknjeni. Šele civilizacija s člo-

Lovcem in lovskim družinam priporočamo skupinske obiske razstave »Orožje iz zbirke Josipa Broza-Tita« v mesecu septembru t. l.

Razstava je v muzeju »25. maj« v Beogradu.

Lovska zveza Slovenije

Skobčeva samica na plenu

Foto B. Krže

vekovim nadvse učinkovitim orožjem, pomanjkljivim biološkim znanjem in vraževernostjo, željo po dobičku in snobizmu je iztrebila nekatere vrste mesojedov popolnoma ali delno ali ogrozila njihov obstoj.

Človek predvsem v velikih roparicah še dandanes vidi nezaželene tekmece. To lahko pojasnimo s tem, da so tako imenovane koristne lov-

ne živali po eni strani postale premet premoženjske vrednosti kakor domače živali in da po drugi strani kot lovni predmet predstavljajo lovcu zadovoljstvo, ki mu ga v njegovih očeh tekmeči v podobi velikih roparic zmanjšujejo. Ob primeru ponovne naselitve risa na Koroškem (in — kakor se mi zdi — tudi v SR Sloveniji) mi je postalo jasno, da tekmovalnega odnosa, ki obstaja

med predatorjem-človekom in predatorjem-živaljo že od nekdaj, tudi v tako prosvetljenem času, kakršen je sedaj, ni mogoče spremeniti ali vsaj omiliti v nekaj letih ali nekaj desetletjih. Čeravno se mora lovec sedanjosti zaradi kosilnic, cestnega prometa, žičnih ograj in konec koncev tudi zaradi bolezni, ki napadajo divjad, sprijazniti z vse drugačnimi izgubami pri koristni divjadi, kakor jo povzročajo zveri in ujede, se je z njimi kot z neizogibno usodo pač sprijaznil.

To velja, na primer, tudi za ujede. Na žalost je natančno preučevanje vpliva teh roparic na populacije koristne divjadi povezano z nepremostljivimi težavami. Še vedno ne vemo, ali in v kolikšni meri sta krkulj in kanja kriva, da se je številčnost male divjadi ponekod grozljivo zmanjšala. In težko je dokazati, da je razmnožitev male divjadi te ali one vrste pripisati samo omejevanju števila tako imenovanih sovražnikov iz zraka. Lažje je dokazati, da je številčnost male divjadi dolgočasno, kljub zaščiti ujed, ostala domala nespremenjena in da so nanjo v bistvu vplivale le vremenske razmere; dokazov za to je veliko.

Kljub temu bomo, po mojem mnenju, v interesu določenih vrst male divjadi lahko postopoma začeli misliti na rahljanje strogih predpisov o varstvu ujed.

Za sedanji odnos lovca do roparic je zelo značilno, da v zvezi z zaščito ujed nihče ne vpraša, ali ujede sploh potrebujemo. V zvezi z velikimi dlakastimi roparicami, se pravi v zvezi z medvedom, volkom in risom, se pa to vprašanje sliši zelo pogosto. Če na to vprašanje odgovorimo s kratkim »ne«, ta odgovor ni napačen v primeru, če se nanaša na kakršno koli korist za človeka. Ta »ne« je v tem primeru lažje utemeljiti kakor »da«. Če pa hočemo odgovoriti na vprašanje o upravičenosti ponovne naselitve medveda, volka in risa, se moramo najprej vprašati, ali imajo te velike zveri v naši civilizirani pokrajini sploh še dovolj prostora. Odgovor bi bilo potrebno razčleniti. Nobenega dvoma ni, da za žival, kakršna je volk, niti v naši poljedelski niti v naši rekreacijski pokrajini ni prostora. Poskusi, da bi ga ponovno naselili, bi zanesljivo propadli zaradi nasprotovanja prebivalstva. Volka povsod tam, kjer še obstaja, ne »love«, marveč ga »zatirajo«. Za

STEKLINA NA OBMOČJU SR SLOVENIJE

Od 16. junija do 15. julija 1981 so z območja 45 občin v naši republiki laboratorijsko preiskali glede stekline skupaj 513 trupel živali oz. njihovih delov: 328 lisic, 25 psov, 64 mačk, 1 govedo, 3 zajce, 38 sm, 2 veverici, 35 jazbec, 2 dihurja, 11 kun, 1 podgano, 1 pižmovko in 2 ježa.

Virološki inštitut veterinarskega oddelka Biotehniške fakultete v Ljubljani je ugotovil steklino pri 54 živalih z območja naslednjih 17 občin: Dravograd (1 srna), Idrija (4 lisice, 1 jazbec), Laško (2 lisici), Logatec (2 lisici), Maribor (5 lisic, 1 kuna), Mozirje (1 lisica), Nova Gorica (9 lisic), Radlje ob Dravi (4 lisice), Ravne na Koroškem (3 lisice), Sežana (1 lisica), Slovenj Gradec (1 lisica, 1 srna), Slovenska Bistrica (1 mačka), Škofja Loka (3 lisice), Šmarje pri Jelšah (2 lisici), Tolmin (6 lisic, 2 srni, 2 jazbeca), Trbovlje (1 pes) in Vrhnika (1 lisica).

Na novo je okužena občina Sežana, kjer je bila ugotovljena steklina pri (1) lisici v Komnu.

Med obolelimi živalmi je bilo še vedno največ lisic — 81,49 %, domačih živali 3,71 % in ostalih živali 14,80 %.

V tem času je bila torej ugotovljena steklina pri živalih samo še iz 17 občin (v prejšnjem poročilu jih je bilo še 20). Odločno se je zmanjšalo tudi število pozitivnih živali in sicer s 126 pozitivnih v prejšnjem poročilu na 54 v času od 16. 6. do 15. 7. 1981. Pojav stekline v sežanski občini pomeni, da se nadaljuje prodiranje bolezni proti jugu.

Iz tega sledi, da bodo morale lovske organizacije nameniti vso pozornost odkrivanju prvih pojavov stekline tudi na neokuženem območju. To pa pomeni, da bo tudi na tem območju, še v večji meri kot doslej, potrebno v vseh primerih, ko se divjad nenavadno vede ali ko jo najdemo mrtvo, posumiti na steklino in oskrbeti ustrezen strokovni pregled.

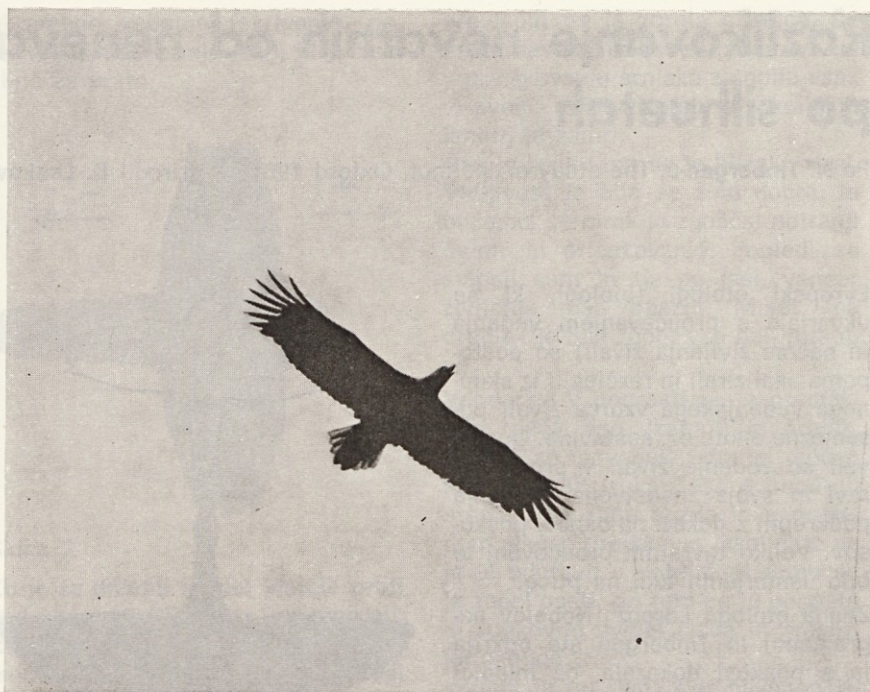
Republiška veterinarska uprava

mnoge ljudi je volk še vedno prototip nevarne zverine. Kjer živijo ljudje, po splošnem mnenju nima kaj iskati. In pri nas žive ljudje vsepovsod.

Nekoliko ugodnejše je na prvi pogled stanje medveda, ki je sedaj zaščiten v že domala vseh civiliziranih deželah. To stanje pa je zelo nestanovitno, kakor se je še pred nekaj leti pokazalo pri nas na Koroškem. Odločilno vprašanje pa ni, ali naj prizanesemo posameznim primerkom medveda, marveč ali si v naši s turizmom že povsem poplavljeni deželi sploh lahko zamišljamo osnivanje stabilnih populacij rjavega medveda. Mislim, da je odgovor na to vprašanje v deželi z razvitim tujskim prometom na dlani. Morda se bo tudi odnos prebivalstva do medveda nekoč spremenil, vendar pa se to zanesljivo ne bo zgodilo od danes do jutri.

Kot poslednji iz terceta nam ostane ris, ki zadnje čase v Evropi doživlja nekakšno renesanso, ki pa je pri lovcih sila sporna. Na vprašanje, ali ris pri nas sploh še lahko najde sebi primeren življenjski prostor, bi lahko z ekološkega stališča ter na osnovi izkušenj in znanstvenih raziskav odgovorili pritrdilno. Njegova prilagodljivost je pritiskom civilizacije, kot se zdi, velika. Pri naši številčnosti divjadi risu možnosti za plen ne manjka. Vse drugačen pa je odgovor na to vprašanje z lovskopolitičnega stališča. Na Koroškem smo doživeli, da je stališče lovcev do risa lahko tolikanj odklonilno, da nemir, ki ga sproži, lahko preraste v lovskopolitični problem prve vrste. Če število divjadi, ki jo upleni ris, nenehno raste in je plen moč spraviti v določeno razmerje z odstrelom, zlasti še v primeru, da velika mačka uplenjene divjadi sploh ne požre, marveč jo pusti propasti, se pri lovcih dobra volja in razumevanje za ekološka pretehtavanja nehata.

To je ena stran, ki je povezana z gospodarskimi razmišljanji in ki je ne bi rad precenjeval, ker menim, da je izgube, ki jih povzroča ris, z lovskogospodarskega stališča mogoče zagovarjati. Mnogo večjo težo ima druga, to je psihološka plat te zadeve. Lovec hoče enako, kakor je to tisočletja počel kmet pri svoji živini, zaščititi »svojo« divjad pred vsakršno nevarnostjo, torej tudi pred

Belorepec ali postojna, orel, ki je zelo podoben planinskemu orlu. Oba — belorepec in planinski orel — sta zaščiteni vse leto! Foto J. Černač, Diana

velikimi roparicami. Pravico roparic do obstoja bo priznal le, če ga bomo prepričali, da roparice iz tega ali onega razloga potrebujemo.

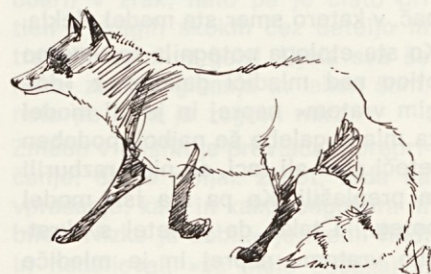
Na vprašanja, ali naši ekosistemi brez risa ne morejo shajati ali shajajo vsaj slabše, ali ris lahko uravna številčnost živali, ki jih pleni, ter zagotovi pri njih boljše spolno in starostno razmerje, so strokovnjaki že odgovorili z »ne«. Tudi biološka potreba po njegovem obstoju ni najbolj nujna, ker je ris pač žival, ki na svoj plen preži in — priznajmo — dostikrat upleni tudi povsem zdravo divjad. Preostane nam torej le še moralni in estetski dokaz, da bi bilo treba popraviti, kar smo tej čudoviti mački prizadejali, in popestriti divjad, ki živi v našem okolju. Bojim pa se, da je takim utemeljitvam danes pripravljena prisluhni le peščica lovcev. In pri tem prav za to utemeljitev ni nobenega protidokaza.

Tako omahuje razmišljajoči lovec sedanjosti med željo, da bi preprečeval siromašenje živalskega sveta in ponovno ustvaril kar se da pestre živalske in rastlinske združbe na eni strani — ter lovskopolitičnimi danostmi in zahtevami na drugi strani, ki jih mora vsakdo, ki ni odtujen sedanjemu svetu, priznati in sprejeti z razumevanjem. Moja trditev, da

je človekovo razmerje predator—plen v bistvu razmerje med tekmovalci, postane ob primeru ponovne naselitve risa na štajersko-koroškem mejnem področju še posebno očitna. Človek-lovec prenaša živalskega konkurenta le tedaj, če njegova konkurenca ni prevelika.

Prepričan pa sem, da bodo jutrišnji lovci premagali to tekmovalno miselnost, ki v odnosih do zveri in ujed še obvladuje večino izmed nas.

Trdno verjamem v to, da bo nekoč napočil dan, ko bo lovec na risa, ki ga bo seveda lovil, gledal z enako prizanesljivo kritičnostjo, kakršne je zdaj deležna ljubezniva rdeča plenilka lisica. Do takrat pa se je treba oborožiti s potrpežljivostjo. Pač pa moramo lovci na vsak način iz našega besednjaka črtati besedo »iztrebiti«, pa naj se nanaša na katerokoli vrsto divjadi, všteti zveri in ujede.

Razlikovanje nevarnih od nenevarnih ptic po silhuetah

Po N. Tinbergen-u, The study of instinct, Oxford 1961 — priredil B. Leskovic

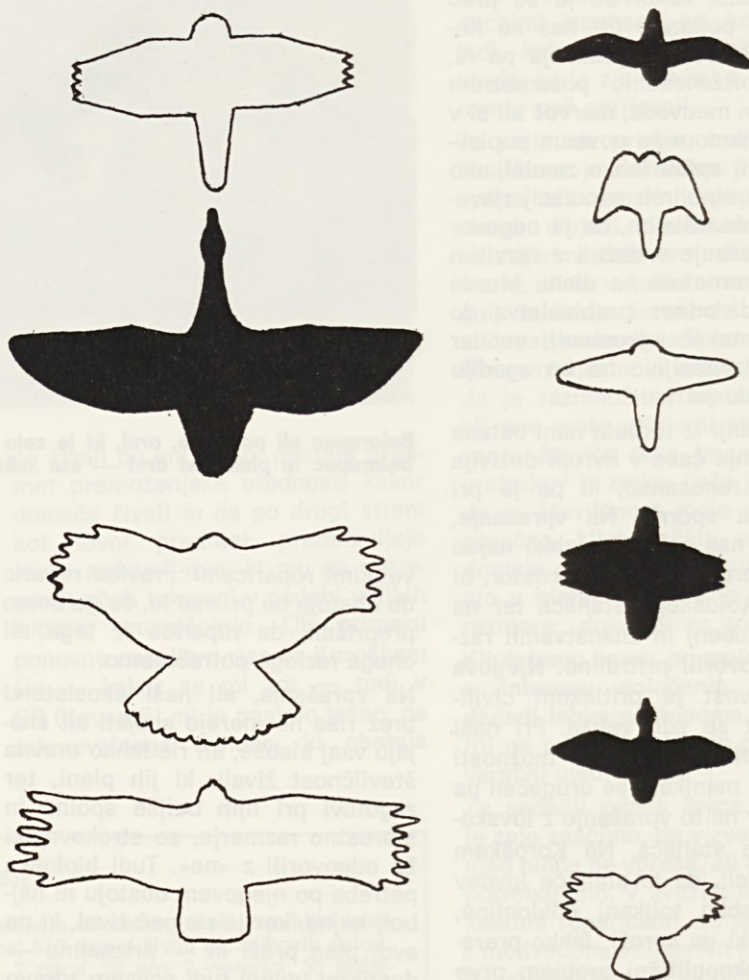
Evropski etologi (biologi, ki se ukvarjajo s proučevanjem vedenja in načina življenja živali) so postopoma analizirali in razčlenili iz skupnega vedenjskega vzorca živali posamezne enote oz. sestavine. Opazovali so vedenje živali v prosti naravi in svoja znanstvena dognanja podkrepili z dokazi na osnovi poskusov. Veliko tovrstnih proučevanj je bilo usmerjenih tudi na ptice.

Znana etologa Lorenz (Nobelov nagradjenec) in Tinbergen sta odkrila in s poskusi dokazala, da mladiči galebov, fazanov in puranov (puhovci!) razlikujejo v zraku plenilske ptice-ujede od njim nenevarnih ptic pevk, gosi, rac, močvirnikov itd. po obliki njihovih silhuet, ki letajo nad njimi. Ko zaznajo oz. opazijo v zraku ptico, posebno dobro opazujejo dolžino vratu z glavo.

Ko sta znanstvenika pri poskusu po žici vlekla nad mladimi galebi modele ptičjih silhuet s kratkimi vratovi, ki so imeli osnovne poteze kragulja, sokola selca in skobca (te ujede imajo spredaj med perutnicami, v letu, komaj opazno glavo), so mladiči takoj, ko so silhueto zagledali, zagnali preplah in alarm o nevarnosti. Nasprotno pa mladi galebi na silhuete z dolgimi vratovi sploh niso reagirali, ali pa so le z zanimanjem mirno spremljali njihov »polet« (skica 1).

V nadaljevanju poskusa sta znanstvenika izdelala poseben model, katerega vsaka perut je bila simetrična (desna in leva stran peruti), izraziti pa tudi rep in glava z vratom (skica 2).

Model pa sta izoblikovala tako, da je lahko predstavljal: ali kratkorepo ptico z dolgim vratom, ali dolgorepo ptico s kratkim vratom, odvisno pač, v katero smer sta model vlekla. Ko sta etologa potegnili to umetno ptico nad mladiči galebov z »dolgim vratom« naprej in je bil model za mlade galebe še najbolj podoben leteči gôsi ali raci, se niso razburili in preplašili. Ko pa sta isti model potegnili tako, da je letel s »kratkim vratom« naprej in je mladiče

Skica 1

Modeli ptičjih silhuet, ki sta jih uporabljala K. Lorenz in N. Tinbergen pri proučevanju reakcij mladičev puhovcev. Mladiči so reagirali s preplahom in alarmom o nevarnosti, ko sta nad njimi po žici vlekla (na skici) belo označene silhuete. Za črno označene silhuete (na skici) se pa niso zme-nili.

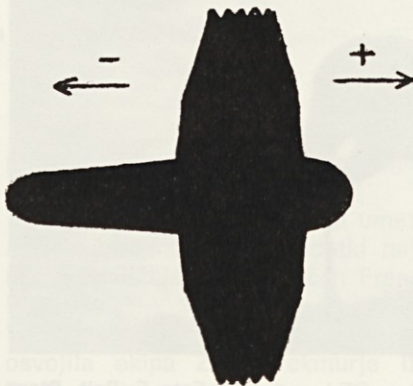
spominjal na obrise plenilske ujede, so zagnali strašen preplah in alarm. S tem poskusom sta Lorenz in Tinbergen dokazala, da imajo mladiči tistih vrst ptic, ki izvalijo puhovce, že ob izvalitvi prirojen čut za ugotovitev njim nevarne silhuete ujed, ki jo dobro razlikujejo od njim nevarne silhuete ptic, ki jih prav tako večkrat preletijo. Ta poskus sta

namreč ponovila tudi nad mladimi fazančki in purani — vsi mladiči so reagirali popolnoma enako. Vsi imajo prirojeno vcepljen nagon strahu pred silhuetami ptic s kratkimi vratovi, čeprav so bile nekatere dolgovrate silhuete znatno večje od nekaterih kratkovratih.

Kar pomenita sesalcem voh in sluh, s katerima pravočasno zaznajo so-

vražnika, to pomeni pticam vid (nekoliko manj tudi sluh). Vse ptice še posebno dobro razlikujejo oblike predmetov in njihovo barvo. In prav sposobnost natančnega razlikovanja oblik je bila za ptice toliko pomembna, da se jim je ta lastnost obrestovala v razvoju nagona ali instinkta za hitro razlikovanje silhuet različnih ptic, ki so preletavale nad njimi. Dolge milijone let je prav ta nagon, ki se je stalno izpopolnjeval in razvijal, omogočal najspodobnejšim preživeti v neizprosni boju za obstanek. Vsi živalski nagoni ali instinkti pa so prirojene lastnosti oz. plod dolgotrajnega razvoja, predvsem v odnosu do okolja, zato lahko že komaj izvaljeni mladiči-puhovci (goliči so ob izvalitvi še vse preveč nebogljeni) ločijo njim nevarne ujede v zraku po silhueti. Nagon, da spoznajo nevarnost, nadalje sproži alarmiranje sovrstnikov in nato še

obrambno vedenje (skrivanje, prikrivanje, maskiranje itd.), ki je značilno za vrsto.

Skica 2

Ko je ta umetni model »letel« protili, se mladiči niso vznemirjali. Če pa sta znanstvenika potegnili model v desno, so mladiči puhovci zagnali preplah in alarm.

Krvni sled

Miloš Medved

Obiski pri lovskem prijatelju Rudiju Mlinariču v Sevnici so v zadnjem letu poleg običajnih, toda neskončnih lovskih razglabljanj imeli še dodatno temo. Rudi je namreč pred dobrim letom kupil krvosledki hano-vrčanko Binco in bavarko Neli. Izkušen kinolog, kakršen je Rudi, dotlej krvosledcev še ni šolal, zaradi česar je bil izziv toliko večji.

Nekajmesečni nebogljeni mladički sta se ob pravilni prehrani, negi in gibanju hitro razvijali. Postali sta pravi lepotic, ki ju je bila polna hiša, zelo zgodaj pa sta vedeli, kje je njun prostor. »Malo šolo« sta hitro končali, tako da ubogata na migljaj.

Začelo se je pravo delo. Hiša je bila polna posebnih ovratnic, slednih jermenov, zvrtkov srnjih kož in drugih pripomočkov za šolanje. Hladilnik pa je bil založen z vstekleničeno krvjo z dodatkom soli. Minevali so dnevi, izpolnjeni z delom v lovišču. Vrstili so se kilometri položenih sledov, ki so postajali vedno daljši in vedno bolj zamotani. Dodatno pozornost

pri šolanju sta terjala različna značaja in pasemske zasnove obeh psičk. Neli je živahna, nemirna in hitra, hanovrska barvarka Binca pa je mirna, lažnejša, malo trmasta, vendar pa vztrajnejša. Napore in težave pri šolanju je odtehtal očiten napredek obeh psičk, ki sta pri svojem delu postajali bolj in bolj zanesljivi. Svoje znanje sta dokazali tudi na preizkušnji naravnih zasnov, ki sta jo dobro opravili, čeprav sta bili še »mladoletni«. Vse bliže je bil čas, ko bo treba za obstreljeno divjadjo. Prišel je zelo hitro, krst pa se je odigral takole:

Star srnjak, ki mi ga je namenila sevniška lovska družina, je po Rudijevih opazovanjih redno izstopal. »Redno izstopanje« je seveda lovski pojem, ki ga kroji divjad in ga ni jemati dobesedno. Prav zaradi tega, srnjaka z Rudijem, ki je bil moj vodnik, nekajkrat nisva videla. Ker pa bo starec, ne glede na svoje muhe, enkrat le moral izstopiti, sva vztrajala. Ponovno sva se na stolčkih zamaknila v parobek ob jasi, ki je bila delno porasla z deteljo, pod rahlim

previsom pa je zorela pšenica. Še nekaj navodil in besed, nato sva se v pričakovanju srnjaka zatopila vsak v svoje misli. Nemir z okoliških kmetij je zamrl.

Čas je bežal, ura se je bližala osmi. Vidljivost je bila še zelo dobra, le bližajoči se mrak je zgoščal notranji nemir in pričakovanje. Pogledi so švigali sem in tja po jasi, vendar življenja niso opazili. Misel »pa drugič« je bila zopet vse bolj prisotna.

Vendarle! V podrašču se je premaknila rdeča lisa. Izstopil je srnjak. Stekla so povedala, da je močan šilar-lanščak. Nekaj časa je nemirno stopical na robu gozda in s pogledom plašno preiskoval jaso, nato se je le odpravil v deteljo. Hlastno se je začel pasti, pri tem pa je pogosto in sunkovito dvigal glavo in preverjal okolico.

»Prišel je od tam, kjer navadno izstopa najin. Opazujva pšenico na nasprotni strani, stari je tam!« mi je šepnil Rudi. Prepričljivost njegovih besed je moj nemir še povečala. Začelo se je hitro mračiti. Vztrajala sva le zaradi Rudijevega izjemnega poznavanja divjadi v tem delu lovišča in sodobne optike, ki nama je omogočala popoln pregled nad dogajanjem na jasi.

Šilar se je pripasal do roba pšenice. V trenutku je preplašeno počenil, obmiroval kot okamel. Nato ga je dvignilo na zadnji nogi, ga zasukalo v smer, od koder je prišel, in v viharinem begu je utonil v gozdu. Rudi je komaj slišno dahnil: »Stari je v pšenici! Pazi!« Rudijev šepet še ni zamrl, ko je močan srnjak že stal na robu detelje. Napravil je nekaj korakov, se ustavil in nepremično strmel za odbeglim vsiljivcem. Ponovno se je premaknil in gospodovalno obstal na — svoji jasi. Gledal sem ga in gledal, saj takega rogača ni na vsaki jasi. Rudi me je nemirno sunil, kar je pomenilo poziv za strel. Križ se je splazil po prvi nogi gor, se na plečetu za hip ustavil in jeknil je strel. Srnjaka je dvignilo, z zadnjima nogama je udaril v zrak, nato pa je čisto pri tleh v dolgih skokih čez deteljo in travnik izginil v gozd. Ujela sva še nekaj znakov gibanja in lahen šum, nato pa naju je zagnil mir.

Zmedo v mislih je prevladalo prepričanje, da je srnjak zadet, toda na vprašanje, kam in kako, odgovora ni bilo. »Nizko je dobil,« je menil Rudi in nadaljeval, »še malo počakajva,

Na klic

Foto F. Bajt, Diana

potem pa tiho domov. Jutri zjutraj ga bova našla.« Bil je prepričljiv in malo mi je odleglo.

Po noči, ki ji ni bilo konca, sva bila zgodaj na jasi. Počakala sva, da se rosa osušila, nato sva pregledala nastrel. Toda dokazov o zadetku nisva našla. Gotovost v dober strel je kopnela. Ob vse večjem razočaranju in slabi volji sem skoraj pozabil na Neli, ki jo je Rudi odložil na robu detelje. Zvedavo in nemirno je gledala najino početje, najbrž pa tudi moj vse daljši nos. Rudi je odšel k psički, jo oprčil in jo pripeljal na nastrel. Po povelju »išči kri« se

je začelo. Zavrtelo jo je v krogu, nato pa je čvrsto potegnila v smer, kamor je odskočil srnjak. »Je že v redu,« se je Rudi oddahnil in sledila sva ji. V podrasti na robu gozda sva opazila drobno kapljico strjene krvi. Prebili smo se čez obrobno goščo. Neli je nezmotljivo vlekla čez redke gozd proti gosti praproti. »V praproti leži,« sem slišal Rudijeve besede. Po približno stopetdesetih metrih je Rudi psičko odpel. Švignila je kot izstrelek in izginila v praproti. Naslednji trenutek je z visokim laježem sporočila, da je srnjak njen.

Obstala sva, pogleda pa sta nama povedala, da bremena, ki naju je težilo od sinoči, ni več. V praproti je ležal najin starec, ki si je ta vzdevek res zaslužil. Zadostila sva lovskemu običaju. Neli se je vrtela okoli srnjaka s smrekovo vejico na ovratnici in me ni pozabila resno opozoriti, da se srnjaka ne smem dotakniti. Najino enoletno prijateljstvo ji ob izsledenem srnjaku očitno ni nič pomenilo. Čez čas se je ob gospodarju umirila. Srnjaka sva iztrebila in prešerne volje smo se odpravili domov.

Ko sva doma srnjaka pripravljala za oddajo, sva presenečena ugotovila, da je bil zadet v srce in jetra. Dober zadetek je nesel nenavadno daleč.

Izstrelna rana je bila manjša kot običajno in je preprečila obilnejšo krvavitev. Vse bolj sva bila prepričana, da bi bil srnjak brez Neli izgubljen. V gosti praproti bi ga pospravile lisice in ujede. Vsa pozornost in hvaležnost je bila torej namenjena Neli, ki se nama je vrtela med nogami in bila spet priljudna in igriiva, brez nasršene dlake in grozečega renčanja. Seveda pa k uspešnemu lovu svojega ni prispevala le Neli. Nevomno je bil velik del uspeha tudi v Rudijevi odločitvi, da zaradi noči ne greva niti na nastrel, temveč brez hrupa domov.

Na vrsti je hanovrčanka Binca.

Krivdo za težave v gozdarstvu skušajo naprtiti jelenom...

V mariborskem tedniku »7 D«, od 9. julija 1981, je novinar Ivo Ivačič v članku »Stotisoči kubikov lesa v nič« ugotovil, da zaradi neodgovornega ravnanja lovcev slovenskim gozdovom preti uničenje, saj jeleni vsako leto požrejo nekajkrat po deset tisoč kubikov lesa. Članek, napisan v slogu srhljivke, je sicer primerno branje v času kislih kumar...

Predvsem zaradi tega, ker značilno neobjektivno prikazuje stanje in ker v njem nekateri ugledni in (ne)odgovorni gozdarski strokovnjaki skušajo velik del krivde za težave v gozdarstvu naprtiti jelenom in lovcem. Številke in podatki v članku so vznemirljivi ne le za poprečnega občana, pač pa tudi za lovca, »prekaljenega« v lovski latinščini.

Ne bi bilo pošteno zatiskati oči pred dejstvom, da divjad povzroča v gozdovih škodo. Prav tako pa tudi ni pošteno — dramatično in računsko ugotavljati posledice škode te vrste, ne da bi se dotaknili tudi vzrokov zanjo. Osnovni vzrok ni število divjadi, pač pa biotop divjadi (življenjski

prostor), na katerega odločilno vpliva gozdarstvo. Vedno bolj je očitna neusklajenost zmogljivosti slovenskih gozdov in lesne ter papirniške industrije, krivce za to pa je iskati v pisarnah in ne med divjadjo. Mogoče bi bil problem manjši, če bi nekateri vsaj tako vestno, kakor preštevajo jelene, poskrbeli za koristnejšo uporabo vseh tistih kubikov lesa, ki trohni po gozdovih, kar lovci na svojih pohodih dobro vidimo.

Ni novo spoznanje, da je alternativa učinkovitejšega usklajevanja interesov gozdarstva in lovstva le sporazumevanje in dogovarjanje, ter da so pri tem že doseženi pomembni uspehi. Ne nazadnje je bilo to izhodišče vgrajeno tudi v sklepni dokument gozdarskih študijskih dni »Gozd—divjad« leta 1980 v Ljubljani ter v srednjeročne načrte lovskih organizacij.

V procesih dogovarjanja moramo biti vztrajni in prepričevalni, ne pa nastopati z nestrpnimi in demagoškimi stališči, kakršna vsebuje omenjeni članek.

Blaž Krže

Najboljši lovci-strelci na Krasu za naslove prvakov Lavske zveze Slovenije

Janez Saksida, predsednik komisije za strelstvo pri LZS

Letošnje prvenstvo slovenskih lovcev v lovskem streljanju je bilo 20. in 21. junija v Kazljah pri Sežani (ZLD Postojna) na novem strelišču. To pot so bile ekipe zvez lovskih druŹin še bolj izenačene kakor v prejšnjih letih in sicer v obeh disciplinah. Prav pri vrhu smo pa spet doŹiveli spremembe.

V disciplini »tarča-srnjak« je v konkurenci posameznikov močno zmagal veteran naših tekmovalcev JoŹe Vrbinc. Njegov povratek na strelišče je bil več kakor uspešen, da je poleg zmage v navedeni disciplini dosegel tudi drugo mesto v lovskem streljanju.

Sicer pa je bilo v disciplini »tarča-srnjak« skoraj izenačenih kar šest ekip, saj je bila končna razlika med prvim in šestim doseŹenim mestom le 7 točk. Prvo mesto je dosegla ekipa ZLD Prekmurje I, drugo mesto

pa z enakim številom točk ekipa ZLD Gorenjske II.

V streljanju posameznikov na umetne golobe je bil z 49 zadetki najuspešnejši mladi Ljubljanačan Franc Rebernik.

V konkurenci ekip je pa prvo mesto osvojila ekipa ZLD Prekmurje II. Prvič se je na prvenstvu LZS primerilo, da sta dve ekipi iste ZLD zmagali v različnih disciplinah. Prekmurje s tem potrjuje, da v kakovosti lovskega strelstva, ki ima prav tam dolgoletno tradicijo, ni pri vrhu le v streljanju na golobe, kakor nekoč, temveč tudi s kroglo, kar je velik uspeh.

V lovski kombinaciji, kar naj bi bil vrh lovskega strelstva, je med posamezniki zmagal MatjaŹ Šturm. Poznamo ga, ker je bil lanskoletni državni prvak na umetne golobe in uspešen tudi na lanskem lovskem prvenstvu. Z letošnjo zmago v lovski kombinaciji, kar je dosegel z osvojenim drugim mestom na golobe in s petim mestom na »srnjaka« potrjuje tudi letos svojo izredno pripravljenost.

Ekipno so v lovski kombinaciji dosegle velik uspeh vse tri ekipe ZLD Ljubljana. Prvo mesto je osvojila Ljubljana I, drugo Ljubljana III in peto Ljubljana II.

V nedeljo, 21. junija, je bila poleg rednih disciplin, poizkusno na »dnevnom redu« tudi nova disciplina: »beŹeči merjasec«. Strelišče v Kazljah na Krasu je prvo v Sloveniji urejeno tudi za streljanje na »beŹečega merjasca«. V poizkusnem streljanju je sodelovalo 76 strelcev iz vseh zastopanih zvez lovskih druŹin. Splošna ocena je zelo pohvalna. Še v tem in naslednjih letih čaka komisije za strelstvo pri zvezah lovskih druŹin ali lovskih druŹinah zahtevno delo, to je postavitve oziroma ureditev strelišč za to disciplino. Sredstva za to niso prevelika (glej Lovec, št. 3/1981 na 99. strani) in kar je še vaŹnejše, streljanje na »beŹečega merjasca« je v primerjavi s streljanjem na umetne golobe — municija, puške, tarče — zelo poceni in tako dosegljivo vsem zainteresi-

Prvi trije v lovski kombinaciji: 1. MatjaŹ Šturm, 2. JoŹe Vrbinc, 3. Mirko Krulc

Najboljši na umetne golobe: 1. Franc Rebernik, 2. MatjaŹ Šturm, 3. Mirko Krulc

ranim. Tovrstno streljanje je glede na dinamiko zelo pomembno tudi za usposabljanje naših lovcev za splošno ljudsko obrambo (SLO).

Letošnje prvenstvo Lavske zveze Slovenije je bilo zaradi velike podraŹitve trap nabojev (100 % nasproti lanskemu letu) okrnjeno v tem, da ni bilo tekmovalca strelcev A kategorije na 100 golobov. Kolikor bi izvedli prvenstvo v prvotno načrtovanem obsegu, bi sprejeti finančni program komisije za strelstvo pri LZS prekoračili za 80 %, kar pa v tem času ni sprejemljivo. Źe tako je bil finančni program prekoračen, nekaj na račun nove discipline, precej pa zaradi izredno povečanih cen nabojev in umetnih golobov (tarč). Zato je bil sklep komisije, da se tekmovalstvo A kategorije ne izvede, po mojem mnenju upravičen.

Menim, da bomo samoupravni sporazum o strelstvu Lavske zveze Slovenije z uvedbo discipline »beŹeči merjasec« morali spremeniti. Po-

trebne pa bodo tudi druge spremembe, kajti sicer tekmovanja ne bo moč končati v dveh dneh. Nesprejemljivo je namreč, da bi tekmovanje trajalo tri dni. Drugo leto naj bi bil program prvenstva okvirno takle: prvi dan po 25 golobov in dokončano tekmovanje v »tarčo srnjak« in drugi dan po 25 golobov in končano tekmovanje »ležeči merjasec«. Razprava po lovskih družinah in zvezah lovskih družin naj bi nakazala tudi drugačne rešitve, ki pa bi morale biti seveda predvsem časovno in finančno sprejemljive.

Na prvenstvu so letos, razen ZLD Bela krajina, sodelovale vse zveze lovskih družin (skupaj 19), lovske organizacije združ. dela in iz zamejstva Društvo slovenskih lovcev Julijske krajine »Doberdob«. Ob otvoritvi in na zaključku je v imenu izvajalke, Zveze lovskih družin Postojna, pozdravil udeležence predsednik njene skupščine Franc Bittner, v imenu Lovske zveze Slovenije pa predsednik njene komisije za strelstvo. Vsi prvouvrščeni posamezniki in ekipe so prejeli častna priznanja Lovske zveze Slovenije.

PREGLED USPEHOV

Posamezniki

Tarča »srnjak« — možnih 100 krogov

1. Jože Vrbinc	94
2. Marko Plestenjak	90
3. Marko Horvat	90
4. Mišo Horjak	89
5. Matjaž Šturm	89
6. Janez Smrkolj	88
7. Bogdan Jež	88
8. Vlado Kobec	88
9. Igor Pičulin	87
10. Milan Zidanič	68

Umetni golobi — možnih 50 golobov

1. Franc Rebernik	49
2. Matjaž Šturm	48
3. Mirko Krulc	48
4. Gabrijel Trček	48
5. Tone Hlupič	48
6. Jože Zupan	48
7. Matjaž Smrkolj	47
8. Rudko Mlinarič	47
9. Karel Pojbič	47
10. Alojz Bandel	47

Lovska kombinacija — možnih 200 točk

1. Matjaž Šturm	185
2. Jože Vrbinc	182
3. Mirko Krulc	181

Najboljši ekipe v lovski kombinaciji: (z leve) Ivko Setnikar, Matjaž Šturm, Franc Končan, Franc Rebernik, Janez Kramar, Jože Vrbinc, Jože Zadnikar in Mitja Kersnik
Vse tri foto J. Saksida

4. Janez Šekoranja	180	4. Ljubljana III.	358
5. Radko Mlinarič	179	5. Celje I.	356
6. Mišo Horjak	177	6. Posavje I.	348
7. Karel Pojbič	176	7. Ljubljana II.	344
8. Franc Rebernik	175	8. Maribor II.	344
9. Ludvik Marič	174	9. Koper	344
10. Aleksander Gergar	174	10. lovske OZD	344

Ekipe

Tarča »srnjak« — možnih 400 krogov

1. Prekmurje I.	337
(Ludvik Marič, Ivan Gregorn, Martin Forjan, Mirko Horvat)	
2. Gorenjska II.	337
(Peter Slatnar, Janko Troha, Marko Plestenjak, Ruda Peric)	
3. Ljubljana I.	335
(Jože Zadnikar, Mitja Kersnik, Jože Vrbinc, Franc Končan)	
4. Ljubljana III.	332
5. Gorenjska I.	330
6. Posavje I.	330
7. Ljubljana II.	320
8. Zasavje	318
9. Idrija	318
10. Maribor I.	314

Umetni golobi — možnih 400 golobov

1. Prekmurje II.	366
(Franc Kos, Branko Radišič, Jože Štibler, Karel Pojbič)	
2. Ptuj	362
(Martin Skledar, Tone Hlupič, Franc Rakuša, Franc Muzek)	
3. Ljubljana I.	360
(Jože Zadnikar, Mitja Kersnik, Jože Vrbinc, Franc Končan)	

Lovska kombinacija — možnih 800 točk

1. Ljubljana I.	695
(Jože Zadnikar, Mitja Kersnik, Jože Vrbinc, Franc Končan)	
2. Ljubljana III.	690
(Janez Kramar, Matjaž Šturm, Ivko Setnikar, Franc Rebernik)	
3. Posavje I.	678
(Janez Šekoranja, Mirko Podpečan, Rudko Mlinarič, Marjan Barbič)	
4. Prekmurje I.	673
5. Ljubljana II.	664
6. Celje I.	658
7. Gor. Radgona	656
8. Maribor I.	654
9. Posavje II.	646
10. lovske OZD	645

Slike s prvenstva slovenskih lovcev v lovskem streljanju za leto 1981 v Kazljah na Krasu tudi na 287. strani (predzadnja stran).

Spomenik tišine

Peter Vovk

Praznično jutro je, ko sem pri tebi. Tako je vse tiho, dobro in lepo. Komarji muckajo v dremotni mir, nežno se oglašča čebela. In ta tišina, ta tišina. Tako blizu mi je tvoj pogled, prastaro suho drevo. Razdajaš se mojim očem, poljubom sonca in dežja. Zdravo drevje pa šumi okoli tebe.

Pozabljeno med prastarimi drevesi kipiš proti nebu. Kot spomenik tišine si. Sonce zaman išče zelene liste na tvojih suhih vejah in tvoje korenine ne črpajo več hrane iz tal. Vse dobrote si izčrpal, sedaj hraniš negotovost v sebi, kdaj te bo podrl vihar. Starost te je našla, suhemu se ti nagiba hrbet k dobri gozdni zemlji. Našlo boš svoj mir in se spremenilo v prah.

Tla se bodo ob tvojem padcu rahlo stresla. Kamen se bo zbudil in se otresele tanke plasti. Zakopalo boš pod sebe kamenje in mesečino. Izsušile so se roke, ki so te negovale in hladile. Tvoj daljni tristoletni šum se je spremenil v leseno goloto. Izravvalo si pretekli, sedanji in prihodnji čas.

Nikomur ne moreš več ničesar dati, nikomur ničesar vzeti. Kot primarij s sivo brado si, vse te gleda, vse posluša. Kot velik svetel trak se rišeš v polmrak in tvoj votli nasmehek tolikih let je mrzlo začrtan na preperem deblu. En sam glas plašne osamljenosti si še, spomenik tišine. Tiha pragozdna lepota mami in votel zvok praznine med drevjem je poln glasov. Šum vetra v vejevju jelk in smrek pa je stkan iz nešteti iglic. Skale, pokrite z mahom, se upirajo glasovom dneva, kakor tete in strici sedé. Slika bogomilskih grobov...

Debla bukev so kakor iz sivega marmorja. Mrtve bele javorove veje pa leže po tleh kakor okostje velike ribe. Tvojega, nekoč zdravega mozaika ni moč več sestaviti v zelenih barvah. Zapiraš se vase, da ne bi kdo iz tvojih listov razbral tvojega življenja.

Črna žolna se je ustavila na tebi, potrkala s kljunom na tvoje prsi in

Spomenik tišine

Foto P. Vovk

ugotovila, da si staro, betežno, bolno. Zima stoji pred tvojimi vrati; samó to spoznanje je še v tebi. Živiš iz dneva v dan, dočakalo si visoko starost. Veš, kakšne so bile zime, pomladi, poletja in jeseni pred tristo in več leti.

Dalo si življenje neštetim rodovom. Med njimi stojiš, a nič ti ne morejo pomagati. Slišim tvoj nemi krik, ki mu je čas izsrkal srce. Pomladna svetloba pronica skozi stebrovje

visokih dreves, kakor v starem grškem hramu.

V slepečem, osrečujočem sončnem siju se mi zdi, da me kličejo stara drevesa: »Pridi in nas poglej!« Oči so jim polne zlomov in lukenj detlov in žoln. Z odlomljenih ramen tvojih vej se ovešajo mahovi in lišaji. Mrke drevesne gobe dodajajo svoje. S pozabljenim krikom leti skozi mrak starih debel velika ptica. Nenavadno ponižen obstanem, s čudno svetlobo v očeh. Odtisi med-

Jutranja tišina ...

Foto I. Napotnik

vedovih šap so v mehki zemlji dobro vidni. Jaz pa gledam predvsem tebe, vesel, da še stojiš. Kdaj si začel rasti? Plaha pomlad, polna sonca je bila takrat. Veronika Deseniška in Friderik Celjski sta doživljala prvo ljubezen na gradu Fridrihštajn, nedaleč od tod. Od takrat je minilo tristotridaset slabih in dobrih let. Preperale sanje čudno molčijo ... Strele so udarjale vate, najvišje si biló. V tvojih vejah so peli ptiči. Bilo si stebelce, upogibal te je ve-

ter in tvoje zdrave, goste veje so šumele. Zgrajeno iz semena, zemlje, dežja, snega, viharjev in ognjenih strel — še stojiš.

Krhko si in preperelo, vendar še dostojanstveno. Upiraš se podočnikom časa, do konca na svojih nogah, z dvignjeno glavo. Da, drevesa umirajo stojé! Tiha pragozdna lepota me mami, kresilne gobe na tvojem telesu mi polnijo oči.

Kje je kraj, ki ga iščem? Glej, tam je rasla nekoč prastara jelka, ki je

ni več! Le panj je ostal in njene letnice. Tudi teh je tristotridaset in več. In kje je slika te mladosti?

Ne hodim več po pragozdni stezi, sanjam. Drevesa se gibljejo, kakor bi hotela govoriti. Poln sem samotne hoje med ravnimi, kipečimi debli. Veje šumijo kakor blago za dragoceno obleko. Zaprte membrane tišine so pa polne živalskih klicev. A moj glas je, kakor da bi se bal koga izzvati. In veter spreminja stopinje mojih nog v nevidne sledove.

Izredno gobasto rogovje

Srnjak iz lovišča LD Mozirje — svojevrsten rekord! Srnjak je zaradi tako velike in težke »krone« popolnoma onemogel. V začetku junija letos je naletel nanj lovec Martin Marolt. Ko je prišel do srnjaka, je bil le-ta takó telesno izčrpan, da ni mogel več vstati. Lovec mu je skrajšal muke z usmrtilnim strelom. Tako veliko in težko gobasto rogovje v slovenskih loviščih gotovo še ni bilo najdeno. Rogovja pa ni bilo moč ohraniti, ker je bilo pod površino gobaste tvorbe vse polno črvov. Pri natančnejšem pregledu so lovci LD Mozirje ugotovili, da je bil srnjak brez mod, kar je skoraj gotovo zakrivila ograja iz bodeče žice.

Foto Ivanka Magrič

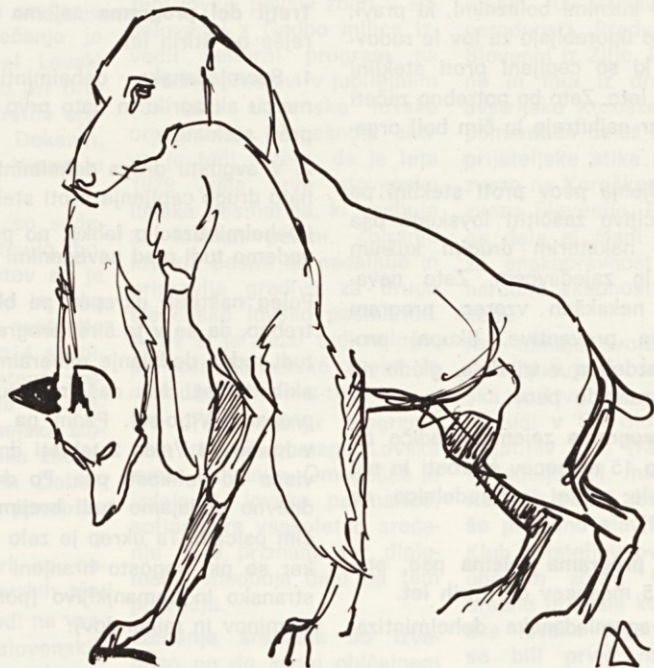
Program zdravstvene zaščite lovskih psov

Borut Preinfalk, dipl. vet.

Stara ljudska modrost s svojim rekom »Bolje preprečevati kakor zdraviti« ima tudi v sedanjem času še vedno veljavo. Še več, glede na razvoj veterinarske znanosti in farmacevtske industrije postaja ta rek vse pomembnejši.

Tudi pojav silvatične stekline in še nekaterih drugih kužnih bolezni psov nas sili, da naše lovske pse čim bolj zaščitimo s preventivnimi cepljenji in še z nekaterimi drugimi ukrepi.

Glede na sedanje stanje pri nas v zvezi z zdravstveno preventivo lovskih psov lahko trdim, da so vsa prizadevanja pri tem omejena zgolj na skrbnost in dobro voljo posameznikov: lovcev-vodnikov. To pa je zdaleč premalo! Če hočemo, da bodo naši psi zdravi, dejansko sposobni za lov, da ne bodo ogrožali zdravja ljudi in domačih živali, moramo začeti ta problem razreševati bolj organizirano kot doslej. Menim, da

Stopnja	Starost psa	Ukrep	Sredstvo
1.	4 tedne	1. dehelmintizacija (čiščenje psa od črevesnih zajedavcev)	Thelmin sirup 3 dni $\times$ 1 kavna žlička
Psički pri štirih tednih starosti postajajo samostojni, začenjamo jih odstavljati, zato je potrebno, da jih očistimo črevesnih zajedavcev, predvsem glist. Sredstvo daje psičkom rejec sam po navodilu veterinarja.			
2.	7 tednov	2. dehelmintizacija	Thelmin sirup 3 dni $\times$ 1 kavna žlička
Čiščenje ponovimo, da s tem uničimo preostale zajedavce, ki so se razvili po prvem posegu. S tem pripravimo psička za prvo zaščitno cepljenje.			
3.	7 tednov	1. cepljenje proti pasji kugi	Candur SHL ali Vesecan cepivo
4.	3 mesece	3. dehelmintizacija	Thelmin sirup 3 dni $\times$ 1 kavno žličko
S tem čiščenjem pripravimo psa za drugo cepljenje proti pasji kugi.			
5.	3 mesece	2. cepljenje proti pasji kugi	Candur SHL ali Vesecan cepivo
6.	4 mesece	1. cepljenje proti steklini	Rabicep cepivo
V tej starosti mora biti psiček prvič obvezno cepljen proti steklini.			
7.	6 mesecev	4. dehelmintizacija	Verpanyl tablete 3 dni $\times$ 2 tabl. dnevno
8.	6 mesecev	2. cepljenje proti steklini	Rabicep cepivo
9.	15 mesecev	5. dehelmintizacija	Verpanyl tablete 3 dni $\times$ 2 tabl. dnevno
10.	15 mesecev	3. cepljenje proti pasji kugi	Candur SHL ali Vesecan cepivo

so prav lovske družine oz. njihovi kinologi (člani izvršnih odborov lovskih družin) dolžni organizirati pa tudi nadalje skrbeti za izvajanje in nadzorovanje zaščitnih zdravstvenih akcij za pse tistih članov, ki jih imajo. Po drugi strani nas k takšnemu ravnanju obvezuje tudi zakon o varstvu domačih živali pred kužnimi boleznimi, ki pravi, da se lahko uporabljajo za lov le rodovniški psi, ki so cepljeni proti steklini dvakrat na leto. Zato bo potrebno začeti z akcijo kar najhitreje in čim bolj organizirano.

Poleg cepljenja psov proti steklini pa je priporočljivo zaščititi lovskega psa tudi proti nekaterim drugim kužnim boleznim in zajedavcem. Zato navažam, kot nekakšen vzorec, program zdravstvene preventive. Skupni program je razdeljen v tri dele, glede na starostne razrede psov.

Prvi del programa zajema mladiče od skotitve do 15 mesecev starosti in naj bi bil takle: (Glej razpredelnico na 271. strani!)

Drugi del programa zajema pse, starejše od 15 mesecev do štirih let.

1. Redna spomladanska dehelmintiza-

cija v februarju s sredstvom Verpanyl, nato cepljenje proti pasji kugi (1 × letno) do izpolnjenega 4. leta starosti.

2. V marcu ali aprilu redno cepljenje proti steklini z Rabicel cepivom.

3. V avgustu druga dehelmintizacija in nato še drugo cepljenje proti steklini.

Tretji del programa zajema pse, starejše od štirih let.

1. Spomladanska dehelmintizacija v marcu ali aprilu in nato prvo cepljenje proti steklini.

2. V avgustu druga dehelmintizacija in nato drugo cepljenje proti steklini.

(Dehelmintizacijo lahko, po potrebi, izvedemo tudi med navedenimi roki.)

Poleg naštetih ukrepov pa bi bilo potrebno, da se v ta širši program vključi tudi redno dodajanje mineralno-vitaminskih tablet. Na našem trgu dobimo preparat Vit-o-sol. Psom ga dodajamo v hrano od 1/2 do 2 tableti dnevno, odvisno od velikosti psa. Po dve tableti dnevno dodajamo tudi brejim in doječim psicam. Ta ukrep je zelo potreben, ker so psi pogosto hranjeni zelo enostransko in pomanjkljivo (pomanjkanje vitaminov in mineralov).

Finančna sredstva za izvedbo omenjenega programa bi morale lovske družine zagotoviti iz kinološkega sklada oz. iz sredstev za gojitev, kajti tudi zdravstvena preventiva, ki zagotavlja zdravje lovskih psov, spada v gospodarjenje z loviščem. Le zdrav in proti boleznim zaščiten pes lahko stori v lovišču toliko, kolikor od njega pričakujemo.

Vse navedene preventivne zdravstvene akcije bi morale biti tudi pismeno urejene v kinološkem pravilniku, kot sestavnem delu poslovnika vsake lovske družine. Kinološki pravilnik je namreč v družinskih aktih večine LD navadno najbolj površno izdelan dokument. Osnutek, ki so ga prejeli vsi kinologi lovskih družin iz Zveze lovskih družin Ljubljana, je sedaj še v razpravi.

Z ureditvijo tega osnovnega vprašanja in z nekoliko več posluha, predvsem pa dobre volje do naših zvestih lovskih pomočnikov lahko upamo, da bo kinologija le našla tisto mesto v lovstvu, ki ji pripada. Zavedati se namreč moramo, da lahko le z zdravimi in lovsko izšolanimi psi zagotovimo pravilno, predvsem pa lovsko pravično izvajanje lova.

Motiv iz lovišča Lovske družine Križevci pri Ljutomeru

Foto P. Adamič

Lovska organizacija

Osmo srečanje slovenskih lovskih pevskih zborov in lovskih rogistov

V soboto, 26. septembra 1981, se bo ob 16. uri v gradu Bistra — v lovskem muzeju začelo osmo srečanje slovenskih lovskih pevskih zborov in lovskih rogistov. Letošnje srečanje organizira Zveza lovskih družin Ljubljana in bo pod pokroviteljstvom Lovske zveze Slovenije. Srečanje je posvečeno 40. obletnici vstaje in socialistične revolucije. Predvideno je, da bodo takrat v Bistri tudi odprli spominsko lovsko sobo Josipu Broz-Titu in Edvardu Kardelju.

V Sloveniji deluje 15 lovskih pevskih zborov: Lovski pevski oktet ZLD Maribor, Lovski pevski zbor Globoko, Lovski pevski zbor Sodražica, Lovski pevski zbor Dekani, Lovski pevski zbor Podgorje pri Slovenj Gradcu, Lovski pevski oktet Kungota, Lovski pevski zbor Medvode, Lovski pevski zbor Malečnik, Lovski pevski zbor Idrija, Lovski pevski oktet Studenec, Lovski pevski oktet Postojna, Lovski pevski oktet Šmartno pri Litiji, Lovski pevski zbor Suha krajina, Lov-

ski pevski zbor Zlatorog — Vipava in Lovski pevski zbor Trbovlje. Poleg tega delujejo štiri skupine rogistov: Prekmurski lovski rogisti, Zasavski rogisti, Lovski rogisti iz Mute in Lovski rogisti iz Se-miča.

Lovski pevski zbori in rogisti prirejajo vsakoletno srečanje in revijo. Prvo srečanje je leta 1974 organiziral Lovski pevski zbor Globoko pri Brežicah, nato so se vrstila srečanja v Podgorju, Dekanih, Sodražici, Mariboru, Vipavi in lani v Trbovljah.

Na prvem srečanju so sodelovali štirje zbori. Število zborov in skupin rogistov se je iz leta v leto večalo in tako bo letos v Bistri nastopilo 15 lovskih zborov in 4 skupine rogistov. Od petega srečanja sta sodelovala na srečanjih tudi oba zamejska slovenska lovstva: iz Železne Kaple in Doberdoba. Tudi letos sta povabljeni na ta dva zbora.

Lovski pevski zbori ne nastopajo samo na lovskih slovesnostih, ampak tudi na vsakoletnih osrednjih slovenskih prireditvah: na taboru slovenskih lovskih zborov v Šentvidu pri Stični in na srečanju slovenskih oktetov v Šentjerneju. Tako tudi lovski pevski zbori prispevajo svoj delež v zakladnico slovenske amaterske kulture.

Za dobro povezavo med zbori in skupinami rogistov skrbi

aktiv lovskih pevskih zborov in rogistov, ki deluje že od drugega srečanja. Aktiv se sestaja po potrebi. Poleg drugega se trudi, da bi bilo petje lovskih zborov na ustrezni umetniški ravni. Za vsakoletno srečanje pripravijo štiri skupne pesmi. Tako so združeni lovski pevski zbori v sodelovanju z Godbo milice izvedli kulturni program na osrednji proslavi v jubilejnim 70. letu slovenske lovske organizacije. Uspešnost aktiv je tudi v tem, da je leta 1979 izšla prva slovenska lovstva pesmarica, ki vsebuje 31 lovskih pesmi. Zbiranje lovskih pesmi se nadaljuje in pripravlja gradivo za drugo slovensko lovsko pesmarico. Aktiv si je zadal tudi nalogo, da izda slovenske znake in melodije za lovske rogeve.

Pri uresničevanju programa nam največ pomaga Lovska zveza Slovenije. Omogočila je izdajo 1. lovske pesmarice, sofinancira vsakoletno srečanje in s priznanji ter diplomami spodbuja delo na tem področju.

Letošnje srečanje bo izvedeno po do sedaj običajnem programu. Vsi zbori in skupine rogistov se bodo zbrali dve uri pred začetkom srečanja, tj. ob 14. uri na prireditvenem prostoru v Bistri k skupni vaji. Za skupni nastop vseh zborov so izbrane pesmi: Lovska himna (F. Venturini), Pozdrav (U. Vrabec), Slavnostna pesem (R. Simoniti) in Pesem X. brigade (B. Adamič). Zadnji dve pesmi bosta izvajani ob spremljavi Godbe milice iz Ljubljane.

Letos bodo tudi vse skupine rogistov prvič izvedle skupni nastop. Zaigrale bodo slovensko varianto melodije »Pozdrav« (s kukavico), »Prvo vejico« A. Swozileka in »Na svidenje« J. P. Galettija.

Zbore in skupine rogistov, ki še niso poslali prijav za sodelovanje, prosimo, da to storijo čimprej. Prijave pošljite na naslov: Lovska zveza Slovenije, Župančičeva 9 — p. p. 505, 61001 Ljubljana. Organizatorica vabi vse ljubitelje slovenske lovske pesmi in zvokov iz lovskih rogov na 8. srečanje slovenskih lovskih pevskih zborov in lovskih rogistov v Bistru pri Vrhniki.

Občni zbor Kluba prijateljev lova na Radišah (avstrijska Koroška)

Klub prijateljev lova iz Celovca že 17 let opravlja v zamejstvu pomembno poslanstvo. V klubu je sedaj včlanjenih 109 lovcev slovenske narodnosti. Predvsem so to Slovenci iz Zilje, Roža, Podjune in tudi iz drugih krajev avstrijske Koroške. Klub ima pomemben delež za dobre in prijateljske stike med lovsko zvezo na Koroškem in Lovsko zvezo Slovenije. Poleg svojega dela si člani prizadevajo za enakopravnost slovenske narodne skupnosti na Koroškem.

Ker nimajo svojega lovišča, se vključujejo v krajevna lovska društva, kot gosti pa lovijo tudi v SR Sloveniji. Klub prijateljev lova (KPL) je imel v nedeljo, 24. maja 1981, na Radišah občni zbor, ki je bil še posebno slavnosten.

Klub prijateljev lova je na tem občnem zboru tako rekoč uradno priznala koroška nemška lovstva organizacija, saj so bili prvič povabljeni tudi uradni predstavniki »Kärntner Jägerschaft«, ki so jo zastopali okrajni lovski mojstri iz Beljaka, Celovca in Velikovca. Ti so klubu izrekli priznanje za dosedanje uspešno delo, saj je v marsičem prispeval k dobrim odnosom med slovesko in avstrijsko koroško lovsko organizacijo ter med narodi Avstrije in Jugoslavije.

Občnega zbora so se udeležili povabljeni gosti: okrajni lovski mojster iz Celovca dr. Geralt Frick, okrajni lovski mojster iz Beljaka Hermann Schnabl in okrajni lovski mojster iz Velikovca ing. Albin Knafl. Le-ta je navzoče pozdravil tudi v slovenskem jeziku. Nadalje so bili med gosti tudi predsednik Lovske zveze Slovenije Lojze Briški, generalni konzul SFRJ v Celovcu Milan Šamec, podpredsednik Zveze slovenskih organizacij (ZSO) Hanzi Ogris, podpredsednik Narodnega sveta koroških Slovencev (NSKS) Ignac Domej, predsednik Slovenske športne zveze (SŠZ) Danilo Prušnik, zastopniki obmejnih lovskih družin iz SR Slovenije in Slovenskega lovskega društva Furlanije-Juljske krajine Doberdob iz Italije.

Avtor

D. Namestnik

Franc Gornik

Občni zbor Kluba prijateljev lova na Radišah: (zadaj z leve) Marica Pradetto, Mirko Kelih, Mirko Kumer, Lojze Briški, Milan Šamec, Albin Knafl, dr. Geralt Frick, Veljko Varičak, Herman Schnabl in (spredaj srednja) Ivo Skerlovnik, zastopnik ZLD Maribor, ter Janez Konc, zastopnik ZLD Gorenjske

Vse navzoče je toplo pozdravil predsednik KPL Mirko Kumer. V nadaljevanju so počastili spomin pobudnika, ustanovitelja, organizatorja in dolgoletnega predsednika KPL Karla Prušnika-Gašperja, ki je umrl lani 16. marca. Posmrtno so mu podelili častno plaketo kot priznanje za dolgoletno aktivno delo in zlato značko Kluba prijateljev lova, ki so ju izročili vdovi Tereziji Prušnik-Miri.

Predsednik Kumer je v svojem poročilu omenil številne naloge lovcev, ki se trudijo, da bi ostala lovšča v rokah domačinov. Poudaril je pomembnost dobrih odnosov lovcev s kmeti in drugimi prebivalci. Predvsem pa je poudaril, da je ena najpomembnejših nalog kluba povezovati in združevati lovce slovenske narodne skupnosti v lastni organizaciji, da jim le-ta nudi pomoč in skrbi za izobraževanje članstva. Zaželel je, da bi dvojezičnost prišla do izraza tudi na lokalni ravni. Predstavnik koroške lovske organizacije je prosil, naj bi v prihodnje tudi pri uradnih prireditvah koroškega lovstva prišla navzočnost Slovencev, včlanjenih v KPL, bolj do izraza.

Za predsednikom je poročal tajnik KPL Mirko Kelih, ki ga člani imenujejo gonilno silo kluba.

Pri volitvah je bil izvoljen za naslednjo mandatno dobo zopet izvršni odbor s predsednikom Mirkom Kumrom na čelu. Podpredsedniki so: Lojze Trunk, Janko Ojtzl in Tomaž Ogris. Tajnik je še nadalje Mirko Kelih, njegov namestnik pa Beno Kraut. Blagajničarka je Marica Pradetto, njen namestnik pa Franci Pasterk. Tudi vsi ostali odborniki so bili izvoljeni soglasno.

Vsem 11 častnim članom — Lojzetu Briškiju, Ivanu Cvaru, Franju Ledineku, Andreju Marincu, Radu Pehačku, Ivu Skerlovniku, Milanu Šamcu, Marjanu Tavčarju, Veljku Varičaku, Zvonetu Vidicu in Petru Zupančiču — je KPL podelil priznanja — diplome in posebne značke častnega člana. LZS pa je štirim ustanovnim in zaslužnim članom Kluba prijateljev lova podelila — red za lovske zasluge III. stopnje. Odlikovanja so prejeli: Jaka Potočnik, Feliks Haderlap, Janko Koren in Rudi Lampichler. V Železni Kapli bodo enako odlikovanje naknadno podelili še Petru Kuharju in Francu Smrtniku za zasluge pri delu v klubu, še posebno pri uresničevanju skupnih gojitvenih smernic na obmejnem področju.

Izmed gostov je spregovoril, v slovenskem zilijskem narečju, okrajni lovski mojster iz Beljaka Hermann Schnabl. V imenu gostov je predlagal,

da imenuje KPL v okrajih svoje predstavnike, ki naj bi želje slovenskih lovcev posredovali prek okrajnih lovskejših mojstrov vodstvu koroške lovske zveze. Lovci so ta predlog z zadovoljstvom sprejeli.

H. Schnabl je tudi pozval vse, naj dopisujejo v glasilo »Der kärntner Jäger«, kar je bilo prav tako sprejeto z zadovoljstvom. Navzoči so izrazili željo, da bi uradno glasilo koroške lovske zveze pisalo tudi o prireditvah in manifestacijah, ki jih prireja koroški slovenski Klub prijateljev lova.

K. K.

Lovska zveza Slovenije jih je odlikovala, od 1. 1. 1981 do 1. 8. 1981

Skupščina in izvršni odbor Lovske zveze Slovenije sta na predlog lovskejših druščin, zvez lovskejših druščin, komisije za odlikovanja pri LZS, organizacijskega odbora za lovsko razstavo »Narava—divjad—lovstvo, Ljubljana 80« za izredno poštrevovalno delo odlikovala najprizadevnejše v lovstvu.

Med odlikovanci so tudi dolgoletni sodelavci Kluba prijateljev lova iz Celovca in Društva slovenskih lovcev Furlanije-Juljske krajine Doberdob (Italija).

Odlikovani so bili:

— z redom za lovske zasluge I. stopnje:

Dragomir Šumak, Janez Dolničar, Ivo Špolar, Alfonz Boltar, Marjan Tavčar iz ZLD Ljubljana;

Blaž Krže iz ZLD Kočevje;

Janko Lapornik iz ZLD Zasavje;

Tone Jernejčič iz ZLD Notranjske;

— z redom za lovske zasluge II. stopnje:

Lovska družina Središče ob Dravi, Lovska družina Boris Kidrič iz ZLD Ptuj;

Lovska družina Grosuplje, Srečo Žerjav, Lojze Černe, Dominik Rode iz ZLD Ljubljana;

Lazo Zrnič iz ZLD Celje;

— z redom za lovske zasluge III. stopnje:

Slavko Podplatan, Franc Jelen, Alojz Hernaus iz ZLD Celje;

Lovska družina Gradac iz ZLD Bele krajine;

Jaka Torkar, Anton Burja, Tone Hafner, Jože Hlebanja, Peter Zaplotnik, Vjekoslav Simčič, Zoran Železnik iz ZLD Gorenjske;

Franc Gornik iz ZLD Kočevje;

Valentin Primožič, Ivan Primožič, Livio Jakomin iz ZLD Koper;

Slavko Vodopivec iz ZLD Gorica;

Lovsko kinološko društvo Ljubljana, Mirko Leiler, Vlado Podlogar, Dušan Gorkič, Ivan Novak, Janez Barlič, Ivan Šmit, Oskar Grzinčič, Srečko Božnar, Miro Lenardič, Janez Jeras, Janko Praprotnik, Ivan Podržaj, Drago Bregar iz ZLD Ljubljana;

Vlado Triplat, Peter Čarf, Janez Markoli, Franc Štrablek, Štefan Garmut, Anton Vraber, Ivan Partlič iz ZLD Maribor;

Jože Borštnik, Franc Vengust iz ZLD Notranjske;

Franjo Švegel iz ZLD Gornja Radgona;

Peter Kuhar, Franc Smrtnik, Janko Koren, Jakob Potočnik, Rudi Lampichler, Feliks Haderlap iz Kluba prijateljev lova, Celovec;

Aleš Mikol iz Društva slovenskih lovcev Furlanije-Juljske krajine Doberdob.

Komisija za odlikovanja LZS je na svojih sejah (v času od 1. 1. 1981 do 1. 8. 1981)

odlikovala z znakom za lovske zasluge navedene lovce iz navedenih zvez lovskih družin.

Znak za lovske zasluge so prejeli:

Tone Fabijan, Zdravko Miler, Engelbert Tesari, Stanko Suhorepec, Leon Jelenčič iz **ZLD Bele krajine**;

Vili Brečko, Slavko Malenšek, Alojz Ribič, Pavel Golob, Alojz Kocjan, Martin Padežnik iz **ZLD Celje**;

Vinko Pristov, Peter Kusterle, Viktor Ravnik, Franc Lukančič, Vinko Golc, Jože Fon, Aleksander Rituper, Ignac Vidic, Milan Urh, Andrej Trpin, Miloš Poljak, Jakob Pretnar, Valentin Malej, Jože Farčnik, Vili Tomat, Vinko Križnar, Franc Grašin iz **ZLD Gorenjske**;

Alojz Štekan, Drago Jančič, Jože Bavdek, Boris Makuc, Dušan Zuodar, Dušan Leban, Jurij Mikuletič, Boris Komac, Damjan Hvala, Jože Školaris, Jože Šinigoj, Bogdan Krivec iz **ZLD Gorica**;

Janez Kranjc, Karlo Mlinar, Anton Šparemblek, Alojz Klančar, Ivan Lončar, Anton Branišelj, Anton Mevc, Jože Žalec, Volbenk Demšar, Leopold Mulec, Gašper Stražišar, Alojz Zwölf iz **ZLD Notranjske**;

Albin Vengust, Karel Kregar, Boštjan Lokar, Jože Javornik, Dane Namestnik, Viktor Plauštein, Franc Burjak, Rajko Zdešar, Jože Grdadolnik, Milan Tršar, Jože Sedej, Vinko Lešnjak, Stanko Petrič, Mitja Dolinar, Janez Pišek, Karel Pišek, Štefan Pišek, Janez Vavpetič, Andrej Uran, Dušan Rauter, Janez Kušak, Franc Florjan, Valentin Romšak, Ludvik Pirc, Milan Uršič, Andrej Kregar, Stane Brozovič, Franc Ajdovec, Maks Arbajtar, Jože Germek, Jože Nograšek, Vladislav Ankon, Anton Poznik, Franc Možina, Igor Bitenc, Jože Hribar, Hinko Polak, Jože Jeras, Viktor Hribar, Jože Govekar, Jože Groznik, Jože Kutnar, Anton Erminio, Jože Gorjup iz **ZLD Ljubljana**;

Franc Garmut, Jurij Murko, Pavel Krajnc, Alojz Štelcl, Vinko Volmajer, Franc Strelec, Alojz Veber, Borut Brezovšek, Oto Skobir, Anton Šertel, Jože Tretjak, Jože Hafner, Ivan Ledinek, Kristl Mežnarc, Vili Račnik, Stanko

Tomažič, Franc Erjavec, Vili Babič, Jože Lešnik iz **ZLD Maribor**;

Marjan Tavčar, Slavko Škriňar, Jože Tavčar, Stanko Ukmar, Herman Tavčar iz **ZLD Postojna**;

Franc Lančič, Stanko Novak, Franc Rožman, Franjo Jug, Slavko Žabot, Boris Jurinec, Janez Šafarič, Franc Pichl iz **ZLD Gornja Radgona**.

Iz pisarne LZS

Izročitev priznanj na Brdu pri Kranju

Na Brdu pri Kranju je bila 5. marca 1981 priložnostna slovesnost, na kateri je Ivan Nečemar, predsednik poslovnega odbora Skupnosti OZD za varstvo in gojitev divjadi, lovstvo in ribištvo Slovenije, izročil — po sklepu te skupnosti oz. njenega poslovnega odbora — v znak priznanja plakete trem zaslužnim delavcem v lovstvu:

Miloš Kelih, častni predsednik Zveze lovskih družin Gorenjske in široko znan delavec v lovstvu, je prejel **zlato plaketo** ob svojem 80-letnem življenjskem jubileju.

France Cvenkel, do nedavna urednik in odgovorni urednik

Prejeli so plakete Skupnosti OZD za varstvo in gojitev divjadi, lovstvo in ribištvo Slovenije: (z leve) Miro Dobrilovič, Miloš Kelih, France Cvenkel

glasila Lovec, je prejel **srebrno plaketo**, ob svoji 60. obletnici rojstva.

Miro Dobrilovič, nekdanji predsednik mariborske lovske zveze in dolgoletni sodelavec s kolektivi gojitvenih lovišč, je prejel **bronasto plaketo**.

Tega dne so predstavniki omenjene skupnosti OZD za lovstvo in ribištvo obiskali tudi znanega družbenopolitičnega delavca **Miho Marinka** v Predvoru ter mu izročili ob njegovem 80-letnem življenjskem jubileju **zlatu plaketo**.

Na zasedanju skupščine Lovske zveze Slovenije (LZS), 27. 6. 1981, je Zveza lovskih družin (ZLD) Ljubljana, prejela za izvedbo razstave »Narava — divjad — lovstvo, Ljubljana 80« najvišje priznanje — Zlatorogovo plaketo. Plaketo je izročil Alfonzu Boltarju, predsedniku skupščine ZLD Ljubljana, podpredsednik skupščine LZS Ivan Cvar.

Foto K. B.

Miha Marinko je kot sekretar CK KPS oz. ZKS (1946—66), predsednik Narodne vlade Slovenije (1946—53), predsednik Ljudske skupščine LRS (1953 do 1962) itd. kazal veliko razumevanje in naklonjenost za napredek našega lovstva.

Pri podelitvi priznanj na Brdu pri Kranju so bili navzoči zastopniki Zavoda za gojitev divjadi Triglav-Bled, Zavoda za gojitev divjadi Kozorog-Kamnik, TOZD Medved — Kočevje, Zavoda za ribištvo, ZLD Gorenjske in Lovski zveze Slovenije.

B. L.

Konferenco skupščine LD Trbovlje začeli s koncertom

Letošnja letna konferenca skupščine LD Trbovlje, ki je bila v gostišču Račič v Trbovljah, je bila pravzaprav nekaj posebnega. Pred začetkom uradnega dela je bil 40-minutni koncert domačega lovskega pevskega zbora, pod vodstvom zborovodje Jožeta Skrinarja. Izvajanje zbora so udeleženci konference navdušeno pozdravili. Presenečeni so bili nad ubranostjo petja kakor tudi nad obsežnim in pestrim sporedom, ki ga je zbor pripravil v razmeroma kratkem času.

Prva točka v uradnem delu konference je bilo poročilo (prejšnjega) starešine Martina Pusta o delu LD v minulem mandatnem obdobju. Podčrtal je dosežene uspehe, kritično pa ocenil nekatere pomanjkljivosti. Gradnja oziro-

Pred uradnim delom konference LD Trbovlje je domači lovski pevski zbor izvedel 40-minutni koncert, pod vodstvom Jožeta Skrinarja

ma širjenje lovske kože sicer napreduje, vendar prepočasi. Lovska družina je v stavbo vgradila že okoli 2000 ur udarniškega dela svojih članov, ki so prispevali tudi posojilo v višini 84 000 din. Na dopolnitev in popravilo čakata tudi družinski pravilnik in poslovnik, ki v nekaterih določilih ne ustrezata več sedanjemu stanju. Disciplina članov sem in tja šepa, prav tako vzdrževanje naprav v lovišču. Lani je LD štela 82 članov. Med letom se je število zmanjšalo za 12, toda za sprejem v LD je zaprosilo 5 kandidatov.

Gospodar LD je poročal, da so bile v lovišču zgrajene 3

visoke preže, obnovljene remize, pravočasno napolnjene solnice, člani so pozimi prizadevno krmili divjad in vse leto odstreljevali razne škodljivce. Srnjad in fazani pa niso bili odstreljeni po načrtu.

Referent za LO in DS je poročal, da je članstvo ustrezno izvedlo vse predvidene zadevne akcije. Poudaril je potrebo, da LD zgradi lastno strelišče na umetne golobe in v tarčo »srnjak«.

Končno so poročali še: predsednik gospodarskega odbora, predsednik pevskega zbora in referent za ocenjevanje dela članov.

V razpravi so zlasti govorili

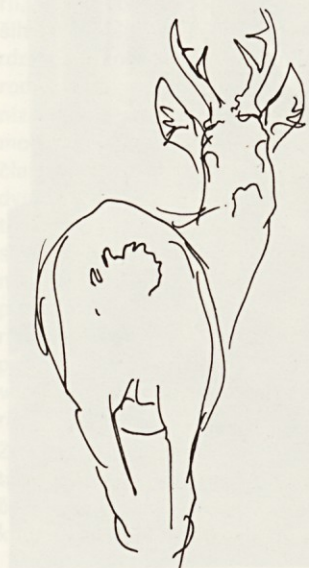
o zatiranju stekline, načrtu odstrela za leto 1981 in o merjenju izvršenih nalog posameznih članov (točkovni sistem ali po urah).

Skupščina je izvolila nov 15-članski izvršni odbor s starešino Ivanom Cerarjem, 3-članski nadzorni odbor, 3-člansko disc. sodišče z namestniki ter 5-člansko komisijo za strelstvo in LO ter DS.

Splošna ocena o letošnji konferenci skupščine LD je, da je podrobno spregovorila o delu v letu 1980 in da je postavila dokaj stvaren načrt za uspešno delo v tem letu.

J. S.

Člani LD Trbovlje so na konferenci skupščine podrobno spregovorili o minulem delu in sprejeli stvaren načrt za tekoče leto

Jubilanti

Rudi Mlakar je 5. aprila 1981 praznoval svojo 70-letnico življenja in hkrati tudi 30-letnico članstva v LD Trbovlje. Od otroških let pa do odhoda k vojakom je trdo delal na kmetiji. Po odsluženju vojaškega roka se je zaposlil kot težak v privatnem glinokopu v Trbovljah, kmalu potem pa kot rudar pri takratni premogokopni družbi. Tu je delal do leta 1944, ko je skupaj s sodelavci odšel v partizane. Boril se je na Dolenjskem v 18. diviziji. Po vojni se je zopet zaposlil v trboveljskem rudniku, kjer je delal vse do upokojitve.

Rudi se je že v otroških letih navduševal za lov in kasneje kot mladenič sodeloval na lovih kot gonjač. Leta 1950 je vstopil v LD Trbovlje. Že v naslednjem letu ga je članstvo izvolilo v upravni odbor in mu mesto v odboru zaupalo nepretrgoma 20 let. Medtem je bil 10 let glavni lovovodja 10 let predsednik komisije za ocenjevanje škode od divjadi. Le-to zelo košljivo funkcijo je opravljal vestno in s polno odgovornostjo. Sedaj je uspešen mentor lovskim pripravnikom.

Lovska zveza Slovenije ga je odlikovala z znakom za zasluge in z redom III. stopnje. Dragi Rudi, še mnogo zdravih let in polno lovskega užitka!

Člani LD Trbovlje — R. A.

Janez Štiherle je 30. julija letos praznoval svojo 80-letnico. Rojen je bil v Spodnji Lipnici, od koder se cesta vzpenja na mogočno Jelovico, kjer strme skale Kolnice gostijo gamse, ki so v mladem fantu zbudili ljubezen do lova in narave. Toda bili so časi, ko je bila divjad privilegij bogatih in ni bilo možnosti postati lovec kakor sedaj, ko ima to pravico vsak neoporečen občan.

Janez, ki je ljubil našo naravo, je ljubil tudi svojo domovino in že leta 1941 stopil

Janez Štiherle

na stran tistih, ki so se uprli okupatorju. Že v letu 1942 je postal član Okrajnega odbora OF Radovljica. V partizanske vrste pa je stopil maja 1943. Postal je obveščevalec Gorenjskega odreda. Po osvoboditvi je bil vrsto let predsednik ZVB NOV Lancovo.

Velika ljubezen do divjadi mu je narekovala, da je po osvoboditvi začel neposredno sodelovati pri varstvu in gojitvi divjadi. Leta 1946 je med ustanovitvi Lovske družine Lancovo, katere gospodar je bil od njenega začetka pa do leta 1949. Po združitvi LD Lancovo in LD Ribno v LD Jelovica leta 1949 je bil gospodar novonastale LD do l. 1963. Skupno je bil gospodar LD kar 17 let.

Janez je častni član LD Jelovica, nosilec znaka za zasluge Lovske zveze Slovenije ter dobitnik plakete ZLD Gorenjske.

Sicer strogemu, toda skrajno poštenemu veteranu in srčno dobremu lovskemu tovarišu k življenjskemu jubileju iskreno čestitamo in se mu zahvaljujemo za vse, kar je naredil za naše lovstvo.

Lovci LD Jelovica — J. F.

Boris Pavčič je praznoval 2. julija 1981 šestdeseto obletnico svojega rojstva. Izhaja iz znane Pavčičeve družine — Ljubljana Moste-Polje, ki je že l. 1941 začela organizirano sodelovati z OF. Boris je kot mladinec opravljal pomembne naloge — zbiral orožje, se udeleževal sabotažnih akcij ipd. L. 1942 je bil izdan. Za-

Boris Pavčič

čela se je trnova pot iz zapora v Ljubljani prek zloglasnega Urha pri Ljubljani, končala pa se je v koncentracijskem taborišču Dachau v Nemčiji.

Po vojni se je takoj vključil v lovske vrste. Bil je med ustanovitelji LD Laze. Do l. 1950 je bil njen tajnik, do l. 1955 gospodar, nato pa do l. 1977 starešina. V tem času je bil več let član UO in NO ljubljanske lovske zveze.

Jubilant ima velike zasluge pri zgradnji lovske kočice. Naredil je načrte zanjo in tudi s fizičnim delom prispeval k njeni dograditvi.

LD je na njegovo pobudo postavila v sredini lovišča pod Jančami spomenik padlim partizanom-lovcem. Skrb zanj je prevzela lovska družina, ki ga lepo oskrbuje in pogosto obiskuje.

LD vlaga velike napore v gojitev in naseljevanje divjadi. Poleg divjih prašičev, srnjadi in jelenjadi so postali tudi fazani, jerebice in race mlakarice stalna divjad našega lovišča. Lovi na divje prašiče, ki jih je pripravil tovariš Pavčič, so nepozabni. Na te love smo vabili domače in tuje goste, posebno koroške Slovence. Na teh lovih so mnogi gostje prvič v življenju upletnili divjega prašiča.

Tudi lovski kinologiji je Boris dal svoj prispevek, saj stalno zreja pse ptičarje, nekaj let pa je imel celo lastno psarno ptičarjev. Dve leti je bil tajnik Društva ljubiteljev ptičarjev (DLP) in več let sodniški pripravnik za ocenjevanje teh psov. Njegovi psi so prejeli

več prvih nagrad na raznih tekmovanjih.

Tovariš Pavčič še vedno prizadevno sodeluje pri delu lovske družine kot mentor mlajšim lovcem, pri pogonih, pri izdelavi solnic, prež in povsod, kjer je njegova strokovna pomoč potrebna.

Jubilantu — poštenemu in delavnemu lovskemu tovarišu — iskreno čestitamo k njegovi 60-letnici in mu želimo še mnogo zdravih let in obilo lovskega užitka.

Lovci LD Laze

Klub Diana

Stenski koledar »Diana 82«

Klub Diana že od leta 1974 predstavlja najboljše dosežke svojih članov — foto lovcev s stenskimi koledarji (izšli za koledarska leta: 1974, 1975, 1977, 1978, 1979, 1980, 1981). Tako bo storil tudi letos, izdal bo stenski koledar za leto 1982.

Če pregledamo to bero za vsa leta nazaj, potem ugotovimo, da je iz leta v leto opazen napredek v umetniški dognanosti in izvirnosti posnetkov, kakor tudi v obliki koledarja in kakovosti reprodukcij. Lanski koledar (za leto 1981) je bil, po splošnem mnenju, najboljši doslej. No, letošnji »Diana 82« pa bo, brez pretiravanja, boljši od lanskega.

V koledarju »Diana 82« nam bodo vrli foto lovci predstavili:

— Na prvi, »uvodni« strani nam bo Rado Jemc predstavil svoj posnetek krehajočega petelina na snegu v sinjini ranega jutra, ko se noč poslavlja, a še ni dan.

— Januar: volk — avtor Franc Perko — zdi se, kakor da je volk pravkar pritekel iz gozdnih senc na zasneženo jaso, obsijano s soncem in ga je jarka svetloba zaslepila,

da je za hip obstal in zamižal.

— Februar: Lisica. Janez Černač jo je ujel v svoj objektiv v hipu, ko je zagledala miško ali kaj drugega za prigrizek.

— Marec: Srnjak v skoku. Ujel ga je Janez Papež. Zdi se, kakor da srnjak lebdi v zraku pred našimi očmi, medtem ko je pokrajina odmaknjena, zabrisana. To je vrhunski enkratni »ulov«.

— April: Medved dobrodušno pokuka iz gošče. Avtor Janez Černač.

— Maj: Pujski — divji prašički se stiskajo k materine-mu telesu in hkrati že zvedavo zrejo v svet. Avtor Leszek K. Sawicki.

— Junij: Dihur v pozi manekena, ki razstavlja svoj dragoceni kožušček. Avtor Lojze Šmuc.

— Julij: Koliko ljudi, celo lovcev, je imelo v naravi prilžnost opazovati najmanjšega člana poljske družine — podleska? Foto lovcu Antonu Branciju se je posrečil imeniten posnetek tega ljubkega ponočnjaka.

— Avgust: Jazbec, ki je pravkar prilezel iz jazbine pod

staro bukvijo. Avtor posnetka Janez Konečnik.

— September: Rukajoči jelen na jasi, obsijani z večnim soncem, obarvani s pasteli zgodnje jeseni. Avtor Mihajlo Hadži-Pavlovič.

— Oktober: Veverica pred svojim duplom na hrastu, »ujeta« v hipu, ko se teši z želodom. Avtor Konrad Lampe.

— November: Jež izkorišča poslednjo jesensko toploto, da si nabere še kaj hrane za zimo. Avtor Anton Brancelj.

— December: Gamsja mladež na zasneženem pobočju opazuje sumljivega prišleka. Z nasprotni smeri pa jo je zalezel foto lovec Oskar Dolenc.

Koledar bo lep okras vsakega stanovanja ali lovske koč; podoba na njem se bo v letu kar 13-krat zamenjala. Koledar bo torej primerno novoletno darilo svojcem in prijateljem — ljubiteljem narave.

Klub Diana ima tudi v načrtu to jesen izdati še lovski koledarček žepnega formata, ki bo koristen pripomoček lovcem in foto lovcem. Koledar-

ček bo, na podlagi lanskih izkušenj, izpopolnjen. Vseboval bo, poleg koledarskega dela, vse tiste najnujnejše informacije in podatke, ki jih lovec mora vedeti. Imel bo pa tudi ustrezen prostor za lovčeve beležke.

Cena lovčevemu koledarčku bo, kljub podražitvam, enaka lanskoletni. Ker so pa za založnika, v sedanjih stabilizacijskih razmerah, prednaročila izrednega pomena, bo Klub določil naklado le po prednaročilih, kar pomeni, da ga za zamudnike ne bo.

J. Perat

V prsku

Bil je lep sončen dan. Skoraj pretoplo je bilo. Prsk je polagoma že pešal. Le tu pa tam je srnjak še preganjal srno. Popoldne okrog štirih sem ga poskusil priklicati. Večkrat sem že sedel na tisti preži in na njej še vedno imel uspeh. Morda mi bo Diana tudi danes naklonjena.

Po vzponu na prežo sem poča-

kal deset minut, nato pa začel pivkati. Na robu jase se pokaže rdeča lisa. Srna. Nemirno striže z uhlji in pogleduje proti meni. Negiben sem, s piščalko v ustih in s fotoaparatom v rokah. Za »strel« je bila še predaleč. Srna je spustila glavo k tlom, jo takoj dvignila in prisluškovala na vse strani. Zagledala se je v skladovnico drv. Tudi sam sem postal radoveden, kaj opazuje. Tedaj je izza skladovnice počasi pristopil srnjak. Bil je mlajši »žen«. Srna je nežno zapivkala in srnjak je dvignil glavo, kakor bi jo hotel pozdraviti. V rahlem drncu je prišel k njej, sklonil glavo in jo rahlo zbodel s konicami svojega rogovja. Srna se je prestopila, nato pa se mu umikala. On ji je vneto sledil. Bila sta že skoraj pod prežo in nemirno sem ju lovil v objektiv. Toda imel sem smolo, nagajali so mi listi lesnike, na kateri je preža. Ko je srna urno odskočila, sem bil prepričan, da me je dobila v nos. Toda ne! Odskočila je pred vse bolj nadležnim srnjakom. Postajal je kar preveč vsiljiv. Zbežala

Ko pod večer žarki zahajajočega sonca zablestijo na jezerski gladini ...

Foto J. Papež, Diana

je po travniku, srnjak pa za njo. Ustavila sta se pod velikim borovcem. Hotel jo je zaskočiti, vendar se mu ni pustila. Večkrat sta tekla v krogu okoli bora, nato pa v diru po suhem listju v bukov gozd. Ušla sta mi z vida. Slišal sem le še stopicanje. Kmalu je vse utihnilo.

Sonce je zašlo za Mestni vrh in po kotlinah je nastopila meglica. Sedel sem še naprej, hoteč še kaj videti. Tedaj na jasi drobno stopicanje. Ob skladovnici se je premaknila senca. Lisjak je šel na lov. Preskočil je bilko na stezi, malo postal in spet nadaljeval pot. Rep se mu je skoraj vlekel po tleh. Poglel sem skozi objektiv. Bilo je že prepozno za fotografiranje, saj se mi je lučka v aparatu prižgala že na 1/15 sekunde. S takim časom eksponiranja pa ni mogoče fotografirati. Lisjak pa je medtem izginil za robom.

Moral sem se spustiti s preže. Pred menoj je bila dolga pot domov, čez gozd, travnike in polja. Bil je že gost mrak, ko sem stopal po kolovozu in se otepal nadležnih komarjev. Videl sem kar dovolj, a nisem naredil niti enega posnetka. Vseeno sem bil zadovoljen. Sklenil sem, da se naslednji večer zopet vrnem na to prežo.

Janez Papež,
Kočevje

V spomin

Ivan Božičnik, kmet iz Velikega Kamna, je umrl 8. marca 1981, star 77 let. Razmere so mu onemogočale, da bi bil lovec že v stari Jugoslaviji. V času okupacije je sodeloval v NOB in se boril tudi v partizanih.

Po vojni se je vneto zavzemal za ustanovitev LD na območju Velikega Kamna, kar se je uresničilo 1. maja 1946. Ivan je bil njen prvi gospodar. To funkcijo je uspešno opravljal do leta 1949, nakar je bil eno leto starešina. Leta 1950 je prišlo do združitve s senovško

LD v LD Bohor-Senovo, katere podpredsednik je bil Ivan. Leta 1952 se je LD Veliki Kamen zopet osamosvojila. Ivan jo je vodil kot starešina do leta 1957, ko se je tej funkciji zaradi slabega zdravja odpovedal. Leta 1973 mu je LD Veliki Kamen podelila častno članstvo.

Ivana smo pokopali z lovskimi častmi na koprivniškem pokopališču, ob udeležbi številnih lovcev domače LD, LD Senovo in LD Kozje. Spomin nanj in njegova dela bo ostal svetel in nepozaben.

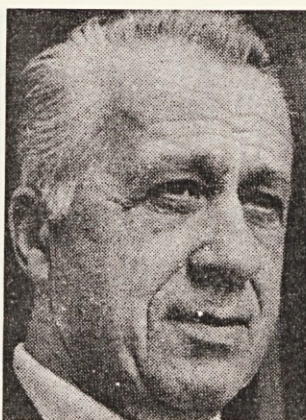
LD Veliki Kamen — J. M.

Metod Balderman

Rojen je bil 7. 3. 1920 v Virmašah pri Škofji Loki, v napredni družini. Kot mladinec je vneto deloval pri Sokolu. Leta 1941 se je začela vojna. Stara Jugoslavija je bila v nekaj aprilskih dneh poražena in zasedena. Metoda, komaj 21 let starega, so Nemci zaradi naprednega mišljenja in narodne zavednosti že v prvem letu okupacije aretirali in zaprli v Šentvidu pri Ljubljani, od tam pa izgnali v Srbijo. Tam se je vključil v NOB in leta 1944 odšel v partizane.

Po osvoboditvi se je vrnil na Jesenice. Zaradi svojega prizadevnega družbenopolitičnega delovanja je postal znan ne le na Jesenicah, ampak na širšem gorenjskem območju. Več let je služboval kot tajnik obč. ljudskega odbora Jesenice, nato pri Okr. ljudskem odboru Kranj in pri Centru za socialno delo v Kranju. Pred upokojitvijo je bil sekretar in strokovni delavec občinskih odborov sindikata Jesenice.

Nad 15 let je bil predsednik TVD Partizan Jesenice, deloval je v Športnem društvu Jesenice, bil predsednik Fizkulturne zveze za Gorenjsko itd. Lovec je postal z vstopom v LD Jesenice leta 1952. V upravnem oz. izvršnem odboru LD je deloval vse od leta 1952 do smrti, to je 29 let. Medtem je bil 16 let starešina. Zaradi svoje delavnosti in izkušenj v lovstvu so ga volili tudi v upravni oz. izvršni odbor gorenjske lovske zveze. Od leta 1971 do 1973 so mu zaupali tudi funkcijo predsednika gorenjske lovske zveze.

Metod Balderman

Sicer je pa v njenem upravnem oz. izvršnem odboru deloval vseskozi do svoje smrti. V letih od 1976 do 1980 je bil namestnik starešine LD. Na konstituantni seji starega in novega izvršnega odbora, 26. 2. 1981, je bil tovariš Balderman zopet izvoljen za predsednika LD. Na tej seji je, še poln življenjske energije, podal in obrazložil program delovanja LD v tem mandatnem obdobju. Naslednji dan, 27. 2. 1981, pa ga je iznenada kruta usoda iztrgala iz naših vrst.

Za zasluge v NOB in kot družbenopolitični delavec je bil odlikovan z medaljo in z redom zaslug za narod s srebrno zvezdo. Lovska zveza Slovenije pa ga je odlikovala z znakom za zasluge in z redom II. stopnje. S smrtjo Metoda Baldermana so delavske Jesenice in vsa Gorenjska izgubile človeka, ki je s svojo delavnostjo in ugledom veliko prispeval tudi za razvoj lovstva.

LD Jesenice,
ZLD Gorenjske

Iz lovskih vrst so tudi odšli za vedno:

Jože Germ, LD Šentilj v Slovenskih goricah, * 16. 6. 1938, † 2. 6. 1981.

Ivan Ul, LD Šentilj v Slovenskih goricah, * 1. 12. 1901, † 7. 7. 1981.

Alojz Levec, LD Mengeš, * 19. 6. 1925, † 24. 5. 1981.

Ida Turk, LD Višnja gora, * 17. 4. 1910, † 30. 4. 1981.

Konrad Jus, LD Višnja gora, * 13. 2. 1926, † 23. 6. 1981.

Ignac Lahajnar, LD Porezen-Cerkno, * 29. julija 1908, † 14. julija 1981.

Jože Peršak, LD Pernica, * 3. 3. 1933, † 5. 7. 1981.

Umrlim časten spomin!

Mladi pišejo

Na lovski delovni akciji

Nemirno sem spala in zelo zgodaj sem se zbudila. Bilo je hladno in deževno sobotno jutro, 31. maja. Že sem se bala, da s pohodom v planino ne bo nič. Kljub temu pa sem stekla k sosedu, kajti sosedov Aleš mi je obljubil, da me bo vzel s seboj v planino na lovsko delovno akcijo.

Lovec Aleš se kislega vremenja ni ustrašil in odpravila sva se proti planini. Med potjo sva dohitela tudi druge lovce, ki so bili tokrat seveda brez pušk, pač pa opremljeni z raznim orodjem.

Pri lovski koči se je zbralo 30 čezsoških lovcev in tudi več nelovcev in nelovk. Načrt za delo je bil že narejen. Vsak lovec je pred dnevi dobil napisano na vabilu, kakšno orodje naj prinese s seboj. Vodja akcije je razporedil ljudi, zabeležil njihovo navzočnost in ugotovil, kateri člani se vabilu na delovno akcijo niso odzvali. Vsak lovec mora namreč na leto brezplačno delati v lovišču določeno število ur. Kdor dela ne opravi, ga mora plačati. Cena za neopravljeno delovno uro je napisana v poslovniku lovske družine.

Lovci bi morali očistiti že zaraslo planino in popraviti lovske naprave v lovišču, ki

V AVGUSTU zakon dovoljuje lov na vso nezaščiten divjad (lisica, pižmovka, siva vrana, sraka, šoja) ter na tu navedeno in prikazano divjad. Če je seveda odstrel planiran in lovska organizacija (LD, ZLD, LZS, OZD) s svojim sklepom lovne dobe na kako divjad ni skrajšala oziroma lova ni povsem zabranila.

navadni jelen-samec

mufflon oven

volk
(po odločbi)

divji prašič
Pozor, odstrel vodeče
svinje ni dovoljen!

gams kozel

gamsja koza
in mladiči

košuta-telica
(po odločbi)

srnjak

jazbec

veliki kljunač

kozica

golob grivar

mlakarica, črna lisica
regeljc, kreheljc
od 15. 8.

11. VIII. vzide ob 4.56 in zaide ob 19.17
26. VIII. vzide ob 5.15 in zaide ob 18.52

= 7. VIII., ☺ = 15. VIII., ☾ = 22. VIII., 🌑 = 29. VIII.

jih je poškodovala zima. Tudi lovska koča je potrebna do-
ločenih popravil in lovske
steze je treba očistiti.

Anica, Aleš in jaz smo ostali
v koči, vendar ne brez dela.
Ko sva z Anico počistili kočo,
sva pomagali Alešu priprav-
ljati kosilo: lovski golaž s
polento.

Ko je bilo kosilo pripravljeno,
je kuhar Aleš izpred lovske
koče poklical k obedu.

Lovci-delavci so prihajali,
bližnji najprej, najoddaljenejši
najpozneje. Nekdo je zakli-
cal: »Lakota je najboljša ku-
harica!« S tem pa ni hotel
reči, da je Aleš slabo skuhal.
Nasprotno, pred kočo in v
 koči sta lovski golaž in po-
lenta imenitno dišala. Vse je
tudi izvrstno teknilo.

Popolde je začelo močno de-
ževati, zato smo se odpravili
v dolino. Planirano delo v ce-
loti seveda ni bilo izvršeno;
potrebna bo še ena akcija.

Tega dne sem spoznala, da
sem imela napačno mišljenje.
o lovcih. Prej sem v njih vide-
la le ljudi, ki preganjajo ži-
vali, da so lovci le zato, ker
radi streljajo itd. Dan, ki sem
ga preživela z njimi, me je
pa prepričal, da so lovci res-
nični ljubitelji narave, da po-
zimi skrbijo za divjad in da
jim je že v veliko veselje, če
divje živali le vidijo. Lep je
bil ta dan! Še bom šla z lovci.

Vanja Vitez,
5. r. osn. šole, Čezsoča

Prehodna jelenjad

Bilo je prve dni junija letos.
Oče je šel zjutraj pogledat na
njivo, če je krompir že do-
volj velik za okopavanje in če
ga bo treba tudi opletati. Že od
daleč je opazil, da je češnje-
vo drevesce ob njivi zlomlje-
no. Najprej je mislil, da je to
storil hudoben človek. Ko pa
je prišel bliže, je ugotovil, da
je to storil jelen. Kajti okrog
drevesca in po njivi je bilo
vse polno jelenjih sledov.

Nekateri lovci dobro poznajo
sledove divjadi in jih ločijo
med seboj. Enostavno je lo-
čiti odtise jelenjih stopal od
odtisov srnjih stopal, kajti
srnji parkeljci so mnogo
manjši kakor jelenji. Jelen
naredi nekako tako velik
odtis, kakor če bi v blato sto-
pila srednje velika telica. Div-
ja žival, ki ima nekako tako
velike parklje kakor jelen ali
košuta, je divji prašič. Toda
lovca loči odtis jelenje noge
od odtisa prašičje noge. Pra-
šič in jelen imata na vsaki
nogi po štiri parklje, vendar
sta zadnja dva v primerjavi s
sprednjima zelo majhna, pra-
vimo, da sta zakrnela. Toda
pri prašiču manj kakor pri
jeleni. Če gre prašič čez
moko gozdno pot, sta na
tleh dokaj vidno odtisnjena
tudi zadnja dva parkeljca —
krnoprsta imenovana. Vse to
in še marsikaj drugega o
sledovih sem slišala pri lov-
cih.

»Na naši njivi je bil jelen,«
je rekel oče, ko je prišel do-
mov.

To je bilo tako rekoč prvič,
da je jelen prišel v našem
kraju na polje. Že nekaj let
vemo, da se zadržuje jele-
njad na območju Tolstega
vrha (1077 m) in Golih vrtač,
kjer imajo lovci LD Nazarje
svoj dom. Gozdni delavci
sem in tja najdejo oguljeno
drevo, jelenje odpadke in
vidijo sledove na gozdnih po-
teh. Eden izmed gozdnih de-
lavcev je tudi lovec. Prav
temu lovcu se je nasmešnila
lovska boginja Diana, da je
videl jelena in košuto. Jele-
njad se na tem področju po-
javlja že nekako tri leta. Po-
nekod se zadržuje že kar
stalno, v glavnem je pa pre-
hodna.

Lepo je, da je jelenjad tudi na
našem področju. Vendar naj
bi bila le v tolikem številu,
da ne bi delala prevelike
škode gozdarstvu in kmetij-
stvu.

Slavka Punčuh,
Čreta, Vransko

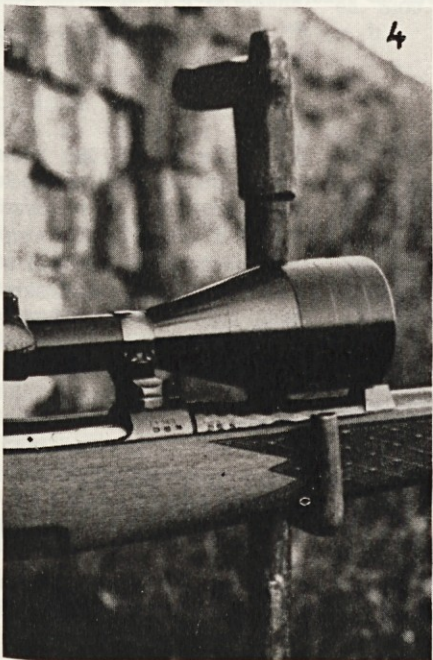
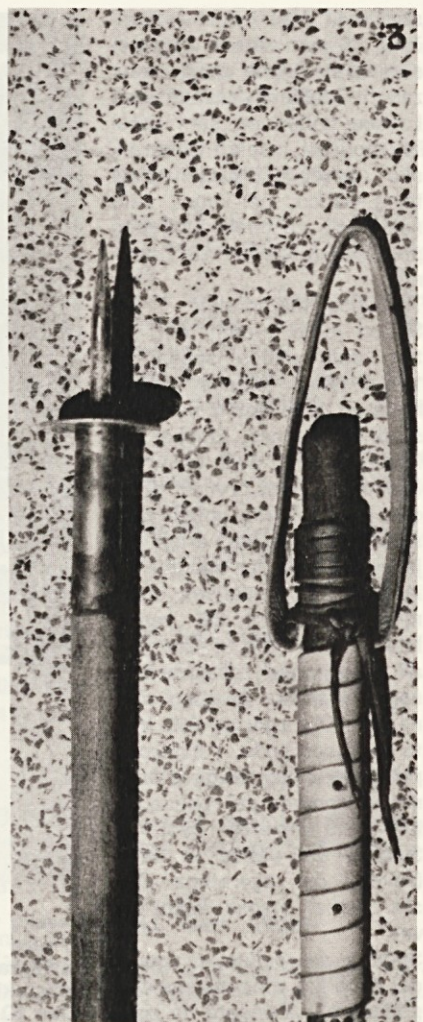
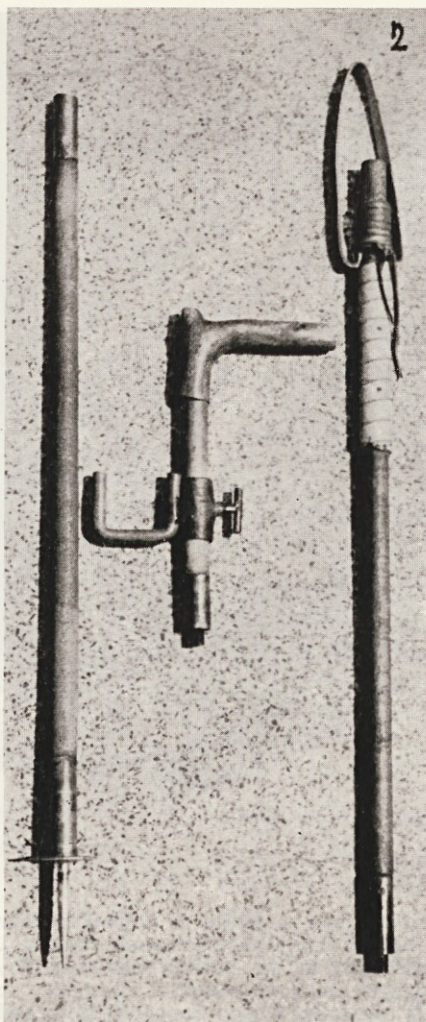
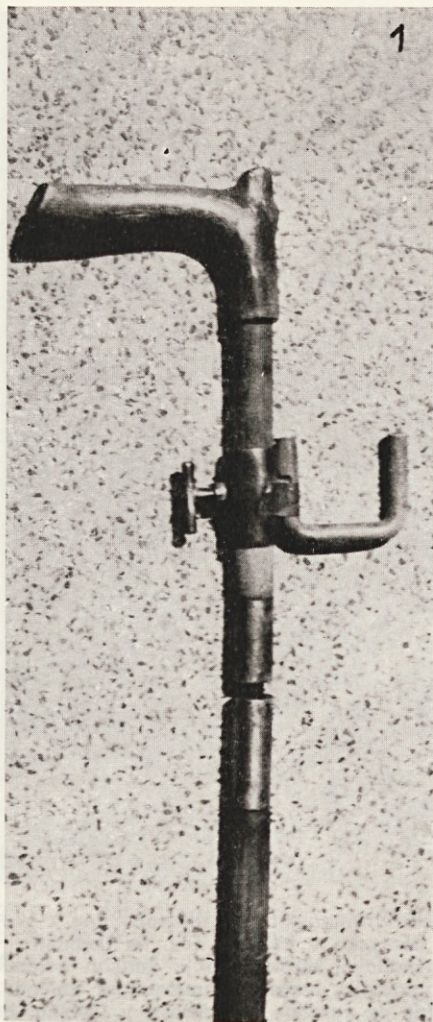

Lovski oprtnik

Lovska palica — odličen naslon za puško

Tudi k nam nezadržno prodi-
ra nov način streljanja »Bench
rest shooting« (streljanje z
naslonom), ki ima svoj izvor
v Združenih državah Ameri-
ke. Pri streljanju na ta način
so potrebni posebni podložki
za puško in stojalo, kar pa
pri izvajanju lova ne pride v
poštev. Stojalo za naslonitev
puške pri »Bench rest shoot-
ing« bi v nekem smislu lah-
ko primerjali s strelno palico,
ki se na lovu uporablja že
vrsto let. Prvi je pri nas o
tem pisal France Avčin in
svojo lovsko palico predsta-
vil tudi v Lovcu.

Približno takšno palico sem
uporabljal tudi jaz več let, ko
sem lovil skoraj izključno na
zalaz. To je bila leskova pa-
lica, v katero je bil v višini
mojih oči privit kavelj, ob-
lečen v klobučevino. Nanj
sem lahko čvrsto naslonil pu-
ško. Drugi tak kavelj sem pri-
vil v palico v ustrezni višini
za strel s poklekom. Na spod-
njem koncu je palica seveda
imela kovinasto konico. Bila
mi je odličen pomočnik pri

1. Zgornji del palice s premično kljuko, objemko in T-vijakom. — 2. Vsi trije deli palice. — 3. Jeklena konica z medeninasto ploščico in zgornji del palice. — 4., 5. in 6. Streljati je možno v vsakem položaju.

Foto V. Dvoršek

streljanju. Vse pa se je končalo, ko sem zaradi prepogostega lazenja po mokri travi začutil v kolenih revmatizem. Lovsko palico pa sem hotel še izboljšati, izdelati vsestransko uporabno. Naredil sem torej palico, na kateri sem naslonjalo za puško poljubno premikal (slike na 281. strani).

Ta palica ima tri dele. Stalen je le spodnji del. Na tem delu palice spodaj je 10 cm dolga jeklena konica, h kateri je priložen ustrezno širok medeninaš kolobar.

Izmed zgornjih dveh delov palice uporabljam prvi ali drugi del. Prvi del ima obliko roča sprehajalne palice, drugi del je pa raven kakor spodnji del in služi kot podaljšek spodnjega dela. Ta del zgoraj lahko opremimo z rogovi ali z usnjenim ročajem in z usnjeno zanko, da nam roka ne drsi. Oba zgornja dela imata na koncu pušo, v katero je privarjen vijak, ki ga privijemo v spodnji del palice, ki ima za to ustrezen navoj.

Spodnji del palice in daljši (raven) del zgornjega dela sta skupaj visoka kakor lovec.

Spodnji del palice in zgornji del z obliko roča sprehajalne palice, mi pa segata do zgornjega roba spodnjega žepa lovskega suknjiča.

Na palici je tudi posebna kljuka (naslon), ki je privarjena na premično objemko in obložena z debelo gumijasto cevjo. Na nasprotni strani kljuke (naslona) je v objemko vdolan vijak T, s katerim lahko privijam kljuko (naslon) na palico v poljubnih višinah. Objemko namreč lahko pomaknem na katerikoli del sestavljene palice.

Navadno uporabljam spodnji del palice skupaj s pritrjeno »sprehajalno kljuko«. Tako mi lovska palica hkrati tudi odlično služi za oporo.

Prednost premičnega naslona na palici je v tem, da pri streljanju na divjad lahko obvladam vse položaje. Konica palice, zasajena do kolobarja v zemljo, omogoča čvrsto stojišče. Kljuka (naslon), v katero oslonim puško, pa mi omogoči čvrsto naslonitev puške na koleno, še zlasti sedečemu na trinožnem lovskem stolčku. Palice se je treba privaditi. Uspešno mi služi že vrsto let,

Lovska visokogorska zavetišča so najbolj izpostavljena vremenskim nevarnostim. Sneg s svojo težo je leto za leto načeljal streho bivala LD Jezersko v Vadinah (oz. na Ledinah — kartografski izraz) in mu pozimi 1980/81 hudo poškodoval streho. Ko je končno odlezel sneg, ki je pet mesecev prekrival zavetišče, so ugotovili, da je tudi notranjost uničena. Član IO LD Jezersko, Zmago Zupancič, ki je zadolžen za zgradbe in naprave v lovišču, je s tovariši izdelal načrt za popravilo. Tako je bil bivak LD Jezersko, ki stoji v najlepšem gorskem okolju, v juniju letos delno že popravljen.

Foto F. Ekar

tako na zalazu kakor pri čakanju. Brez te palice ne grem v lovišče, ker je nepogrešljivi del moje lovske opreme. Doslej me še ni razočarala. Pri vožnji z avtomobilom vedno natakem na konico palice lesen tulec, zato, da se pri morebitni prometni nesreči zaščitim pred vbodom konice. Zelo posrečeno lovsko palico sem videl pri znanem lovcu M. Konečniku v Rogu na Kočevskem. V zgornjem delu navadne palice je imel v razmikih po 10 cm izvrtane poševne luknje, v katere je po potrebi vtaknil lesen klinček. Izbral si je pač ustrezno višino za naslon puške. Klinček je moel iz palice le toliko, kolikor opore je lovec potreboval za dober naslon puške. Skratka, odlična zamisel in enostavna ter poceni izvedba!

Vsekakor so možne tudi drugačne kombinacije. Le nekaj iznajdljivosti je treba.

Valter Dvoršek

Ničla preveč!

V našem glasilu Lovec, št. 5 — maj 1981, sem na straneh 165 in 166 prebral članek »Divjad in lov na Nizozemskem« ter ugotovil, da je med navedenim staležem in odstrelom nekaj narobe.

V članku je natisnjeno, da »se je številčnost srnjadi na Nizozemskem povečala nad 250 000 in da so v letu 1970 po uradni statistiki odstrelili 2362 srnjakov, 1884 srn in 627 mladičev«. Torej so na Nizozemskem v navedenem letu odstrelili skupno 4873 srnjadi, kar niti ni 2 % glede na stalež. Prepričan sem, da

je v številu 250 000 ničla preveč in da je bil stalež le 25 000. Potem je pa navedeni odstrel blizu 20 %. Od skupnega odstrela 4873 srnjadi so odstrelili 50 % srnjakov, 39 % srn in 11 % mladičev. Nam tudi navedeni odstotki kaj povedo?

Miloš Kelih

Zavarovano gnezdo

Konec maja, v času zgodnje košnje, me pride obvestiti kmet Franc Hartman iz Sp. Bitenja, da je pri košnji oljne repice prekosil jerebičje gnezdo, v katerem je 22 jajc. Sve-tuje mi, naj jajca takoj vzamem in naj jih podložim domači kokli, ker bo naslednji dan njivo preoral za koruzo. Takoj sem se odločil, da grem pogledat, kako je z

gnezdom. Prišel sem na meter valeči jerebici. Skoraj lastnim očem nisem mogel verjeti, da se je vrnila na gnezdo, na popolnoma goli, pokošeni njivi.

Potem sem se napotil h kmetu na razgovor. Doma sem našel le njegovega sina, kateremu povem, da jerebica trdno vali in da bo po vsej verjetnosti še nadalje, če bo gnezdo ostalo nedotaknjeno. Svetujem mu, naj z očetom pustita okoli gnezda vsaj pol metra neporeane zemlje, naj prek gnezda zatakneti suho smrekovo vejo, ki bo jerebico ščitila pred napadalci iz zraka, in na južni strani gnezda naj natakneti še svežo hrastovo vejo, ki bo jerebico varovala pred sončno pripeko. Sin se je strinjal z mojim predlogom.

Naslednje jutro grem preverit, kako sta zavarovala gnezdo in če se je jerebica že vrnila na gnezdo. Vse je bilo, kakor sem želel. Zadovoljen sem odšel, z upanjem, da bo jerebica izvalila naraščaj. Nato sem hodil vsako drugo jutro gledat, kdaj bom na gnezdu našel le jajčne lupine, kot dokazilo, da je jerebica izvalila in izpeljala mladiče. Po desetih dneh sem bil tisto jutro kar razočaran, ko sem že od daleč opazil na smrekovi veji jerebičino perje, prepričan, da je z valečo jerebico opravila lisica ali potepuška mačka. Ko se približam, vidim, da je jerebica še vedno na gnezdu, okoli nje pa vse polno njenega perja. Po mojem prepričanju se je jerebica morala boriti za jajca in gnezdo s sivo vrano.

Šestnajsti dan so bile v gnezdu le lepo zložene jajčne lupine in sedem neizvaljenih jajc. Uspeh sodelovanja s kmetom je bil, da je petnajst kebkov odšlo v življenje. Tako velikega števila jajc v jerebičjem gnezdu ne pomnim v času svojega lovskega udejstvovanja na Sorškem polju.

O prekošenem in zavarovanem gnezdu sem poročal gospodarju naše LD Jošt — Milanu Kočarju, ki je takoj na prvi seji izvršnega odbora LD predlagal, naj bi lovska družina prizadevnega kmeta primerno nagradila. Celotni izvršni odbor je predlog sprejel in Franca Hartmana nagradil s 500 din. To naj bi bila

spodbuda tudi drugim kmetom, da bi v takih primerih obvestili lovce oz. da ne bi uničili najdenega gnezda poljske perjadi. Zadovoljen razmišljam, kako se lovec lahko lovsko udeležuje tudi v nelovnem času, če ima pravilen odnos do narave.

Tine Hafner, LD Jošt

Lovska kinologija

Predvidena legla

Posavski goniči (JRGp):

Leglo 24. 9. Rejec Slavko Jagodič, Sladka gora, Šmarje pri Jelšah.

Istr. kdl. goniči (JRGki):

Leglo 19. 8. Rejec Franc Bartol, Vinice, Sodražica.

Leglo 19. 8. Rejec Franc Lavrič, Podlipa 5, Dvor pri Žužemberku.

Leglo 7. 8. Rejec Darko Franca, Slov. Gračišče, Pavleteci n. h.

Resasta jazbečarka z naraščajem

Leglo 26. 8. Rejec Karel Plešnik, Sojek 5, Frankolovo.

Leglo 30. 6. Rejec Anton Sirk, I. Regenta 25, Nova Gorica.

Brak-jazbečarji (JRBj):

Leglo 1. 9. Rejec Anton Stritih, Bistrica pri Trziču 188.

Leglo 26. 9. Rejec Edvard Slatinšek, Kovača vas n. h., Slov. Bistrica.

Leglo 23. 9. Rejec Mirko Remih, Šalka vas 94, Kočevje.

Leglo 19. 9. Rejec Vinko Cetin, Mrše 1, Materija.

Leglo 31. 8. Rejec Mirko Lavrič, Dolga vas n. h., Kočevje.

Hanovrski barvarji (JRHb):

Leglo 29. 7. Rejec Franc Pirnat, Vrhnika 29, Stari trg.

Legli 18. 8. in 23. 8. Rejec Maks Konečnik, Lovska hiša Trnovec, Kočevje.

Lovski terierji (JRLT):

Leglo 10. 8. Rejec Stanko Herle, Potoška vas 33 a, Zagorje.

Leglo 29. 8. Rejec Stanko Herle, Potoška vas 33 a, Zagorje.

Leglo 23. 9. Rejec Miran Cokan, Vrbje 43 a, Žalec.

Leglo 10. 9. Rejec Jože Kuder, Lisce, Celje.

Leglo 24. 8. Rejec Jože Arh, Hrastje 10, Cerklje ob Krki.
Leglo 8. 9. Rejec Jože Kašman, Bistrica pri Rušah 1.

Koker španjeli (JRŠK):

Leglo 18. 8. Rejec Anton Vižin, Velika pot 7, Nova Gorica.

Leglo 21. 9. Rejec Stanko Lihtenvalner, Illovci 15, Miklavž pri Ormožu.

Leglo 28. 7. Rejec Fedor Senkovič, Belokranjska 1, Maribor.

Leglo 20. 9. Rejka Stanislava Bonisegna, Hladilniška pot 21, Ljubljana.

Leglo 23. 8. Rejec Franc Mastnak, Trnovec 7, Šentjur.

Nem. kdl. ptičarji (JRPki):

Leglo 14. 8. Rejec Adolf Potočnik, Obrež 130, Središče.

Nem. prepeličarji (JRPr):

Leglo 26. 8. Rejec Stane Sabor, Ozeljan 75, Šempas.

Irski setri (JRIs):

Leglo 4. 8. Rejec Stane Kavčič, Cesta 27. aprila 37, Ljubljana.

Kinološka zveza Slovenije

Foto D. Namestnik

EXPORT
IMPORT

SEMENARSKI KOMBINAT

semenarna

LJUBLJANA, GOSPOSVETSKA 5,
JUGOSLAVIJA

Cenjenim strankam priporočamo obisk naših poslovnih enot, predstavništev in prodajaln, ki jih imamo po vsej Jugoslaviji.

Nudimo:

- semena vrtnin in cvetlic, poljščin, trav in specialnih mešanic za trate, parke in igrišča
- semenski krompir
- cvetlične gomolje in čebulice
- sadike vrtnic in okrasnega grmičevja
- pripomočke za ureditev in nego vrta: vrtno orodje, specialna gnojila, zemljo za presajanje lončnic, cvetlične lonce in korita, kemična sredstva za varstvo rastlin
- akvarije, akvarijsko opremo in pribor
- za ljubitelje ptic kletke z dodatnim priborom, vitamine in kakovostno SKS hrano za ptice vseh vrst

Povsod zahtevajte seme z našim zaščitnim znakom, ki je jamstvo za kakovost.

Obiščite nas in prepričajte se!

NAŠE SEME — VAŠ USPEH!

Lovci, pozor! Pomagam vam poiskati obstreljeno veliko divjad (srnjad, jelenjad, divje prašiče) s šolanimi krvosledci, ki imajo za seboj mnogo uspehov.

Moja pomoč in pomoč mojih psov vam je na voljo **brezplačno**. Brezplačno zato, ker želim nuditi svojim psom dovolj priložnosti, da v svojih sposobnostih ne bi nazadovali.

Če niste uničili krvnega sledu obstreljene divjadi, me torej pokličite po telefonu na št. (061) 49 080 — Janez Pernat, Podlipoglav n. h., 61261 Dobrunje pri Ljubljani.

Ker pod pojem lova spada tudi iskanje in zasledovanje (ranjene) divjadi, morate glede mojega prihoda v vaše lovišče predhodno urediti tudi z vodstvom vaše LD.

DRAVINJSKI DOM

Slovenske Konjice

S TEMELJNIMI ORGANIZACIJAMI:

- VARNOST — trgovina na debelo
- DOM — trgovina na drobno
- JELEN — gostinstvo in turizem
- DSSS — strokovne službe

TOZD VARNOST nudi v prodajnem programu, v specializiranih poslovnih enotah kompletno izbiro gasilskih, delovnih in osebnih zaščitnih sredstev, opremo iz programa civilne zaščite ter repromateriala za organizirano kooperacijsko in obrtno proizvodnjo.

Poslovne enote:

- SIGNAL MARIBOR, Pariške komune 22, tel. (062) 39 861
- VARNOST MARIBOR, Heroja Šlandra 11, tel. (062) 25 131
- SIRENA CELJE, Gubčeva 8, tel. (063) 22 804
- ZAŠČITA DELA CELJE, Breg 2, tel. (063) 22 282
- PREVENTIVA VELENJE, Šaleška 2 a, tel. (063) 850 273
- ZAŠČITA LJUBLJANA, Trubarjeva 17, tel. (061) 312 507
- SEKTOR ZA MALO GOSPODARSTVO IN KOOPERACIJE SLOVENSKE KONJICE, Celjska 12, tel. (063) 750 967
- PREDSTAVNIŠTVO ZAGREB, Ul. 8. maja 10/I, tel. (041) 278 078
- PREDSTAVNIŠTVO LJUBLJANA, Gosposvetska 10/III, tel. (061) 321 037, telex 31 371

TOZD VARNOST nudi tudi aranžerske, fotografske, pleskarske ter vodoinstalacijske in kleparske storitve.

DRAVINJSKI DOM

TOZD Varnost

Slovenske Konjice, Celjska 2

Lovci, lovske družine in druge lovske organizacije

DIANA

1982

Klub Diana vam nudi stenski koledar »Diana 82«

z izbranimi enkratnimi posnetki divjih živali, same vrhunske trofeje naših požrtvovalnih foto lovcev. Koledar »Diana 82« ni samo za lep okras lovskih sob, lovskih koč, temveč tudi privlačno darilo za Novo leto, ki ga bo vsak vesel.

Velikost stenskega koledarja je 48 cm × 33 cm.

Ne pozabite obdariti kmete, ki so vam naklonjeni, šole na vašem območju, krajevne skupnosti...

Cena koledarja je 140 din fco Ljubljana. Koledar je oproščen plačila prometnega davka.

Lovčev (žepni) koledar za leto 1982

z rubrikami za beležke, ki so nujno potrebne vsakemu lovcu in foto lovcu pri vsakem obhodu po lovišču. Rubrike so prirejene za četrtna poročila lovcev svoji lovski družini. S tem želimo doseči, da bi bila poročila poenotena, kar omogoča racionalnejšo statistično obdelavo. Koledar bo imel tudi izbrane tekste za vsakdanjo rabo vsakemu lovcu.

Toda Klub Diana bo založil in izdal žepni lovski koledar le pod pogojem, da dobi zadostno število prednaročil.

Želimo, da bi bila naklada kar se da točno določena, kar se da velika, kajti čim večja bo naklada, tem nižja bo cena.

ZATO POHITITE S PREDNAROČILI!

Prednaročila sprejemamo samo do 30. septembra 1981 in le od lovskih družin!

Naročite jih za vse svoje člane. Koledarček vam bo omogočil poenotiti vašo evidenco in ker je evidenca obvezna, pomnite, da lahko koledarček regresirate iz svojih lastnih skladov in s tem še dodatno znižate ceno.

Pri Klubu Diana boste lahko dobili lepe lovske novoletne voščilnice

Letos bo Klub Diana založil še voščilnice s tremi novimi motivi divjadi.

Klub Diana vam nudi tudi barvne razglednice naše divjadi,

ki jih na tržišču ni. Na razpolago sta dva motiva: divji zajec in fazan.

Letos nameravamo izdati še tri nove motive.

Klub Diana tudi posreduje prodajo fotografij divjadi

naslednjih formatov: 30 × 40 cm in 100 × 100 cm. Vse fotografije so uspeh naporov naših foto lovcev.

Klub Diana posreduje prodajo umetniških slik (olj, grafik)

svojih članov, upodablajočih umetnikov. Klub posoja kaširane fotografije divjih živali za vaše razstave.

Posoja diapozitive za projekcije; pri nas lahko naročite predavatelja, ki sproti pojasnjuje projicirane diapozitive.

Klub Diana vam pomaga pri izbiri in oblikovanju

značk, kuvert, pisemskih papirjev itd.

KLUB DIANA

Ljubljana župančičeva 9

Klub za zrejo nemških lovskih terierjev v Avstriji, skupina dežele Koroške

priredi 18., 19. in 20. septembra 1981
v kraju Hof pri Velikovcu

Mednarodno vsestransko uporabnostno tekmo lovskih terierjev

Discipline: delo v rovu z izvlačenjem mrtve lisice ali jazbeca, delo v vodi s prinašanjem race iz globoke vode, sledenje na vlaki s prinašanjem male divjadi, sledenje po krvnem sledu (vsaj 400 m).

Vodnike z najboljšimi psi čakajo tudi lepe praktične nagrade: odstrel jelena, dveh gamsov, svizca, 10-dnevno letovanje na Koroškem itd. Diplomsko prejme vsak vodnik.

Na tekmo vabimo tudi vodnike z lovskimi terierji iz SR Slovenije.

Interesenti so dolžni poslati prijavo vsaj 7 dni pred prireditvijo na naslov: Club zur Züchtung D. Jagdterrier, Landesgruppe Kärnten, Franz Binter, 9586 Fürtitz 65, Austria, telefon (04257) 2460.

Glede potrdil za prehod psov čez državno mejo (steklina) se obrnite na pristojnega občinskega veterinarja!

Kot mednarodnega sodnika je avstrijska kinološka zveza povabila k ocenjevanju tudi Ivana Čafa iz Maribora.

LOVSKA DRUŽINA »UDENBORŠT«

bo v počastitev svoje 35-letnice
v nedeljo, 30. avgusta 1981, v gostišču pri Trnovcu v Dupljah

RAZVILA LOVSKI PRAPOR

Spored slovesnosti:

Od 9. do 11. ure otvoritev, kulturni program in razvitje prapora.

Nato **velika lovska veselica** z bogatim srečolovom, streljanjem in kegljanjem za dobitke. Za veselo razpoloženje bo skrbel ansambel »Jevšek«. Na voljo bodo lovske specialitete in dobra kapljica.

Prireditve bo ob vsakem vremenu.

Od 26. do 30. avgusta 1981 bo prav tako pri Trnovcu v Dupljah

LOVSKA RAZSTAVA, ki bo prikazovala dejavnost LD »Udenboršt« v času njenega obstoja.

Vabimo vse lovce, njihove svojce, prijatelje in znance k čim številnejši udeležbi.

LD »Udenboršt«

PRVENSTVO LZS V LOVSKEM
STRELJANJU ZA LETO 1981
NA KOMBINIRANEM STRELIŠČU
V KAZLJAH PRI SEŽANI
(Slike k članku na 267. strani)

1. Strelišče z nameščenimi tarčami »srnjak«.
 2. Na istem mestu »bežeči merjasec«.
 3. Na stojiščih z malokalibrskimi puškami: Bogdan Jež, Jože Vrbinc, Ludvik Marič in Franc Rebernik.
 4. Pri streljanju na umetne golobe.
 5. Pri komandni mizi na strelišču v Kazljah Rajko Piciga.
 6. Prapor Lovske zveze Slovenije (LZS) je poleg slovenske zastave poudarjal pomembnost prireditve.
 7. V okviru prvenstva je 26 kandidatov opravljalo izpit za strelskega sodnika. Predsednik izpitne komisije Janez Šekoranja st. izroča po uspešnem izpitu novemu strelskemu sodniku izkaznico in sodniški znak.
 8. Najboljši strelci so prejeli častna priznanja LZS. Z leve: (brez suknjiča) strelski sodnik Karel Kregar, predsednik skupščine ZLD Postojna Franc Bittner, predsednik komisije za strelstvo LZS Janez Saksida, Janez Šekoranja st. in predstavnik ZLD Prekmurje, ki prejema priznanje.
- Vse foto Janez Saksida

BARVNA SLIKA NA ZADNJI STRANI —
288. STRAN:

Vidra, ki je zaradi redkosti ni
dovoljeno loviti vse leto
Foto Vojko Mikec, Diana

Tovariši lovci! Prepariram uple-
njeno dlakasto in pernato divjad
vseh vrst. V delo mi lahko poš-
ljete po pošti, izdelke pa morate
prevzeti osebno. — **Andrija Kol-**
manič, Antona Barca 3/b/XIII,
51000 Rijeka, tel. (051) 30 659.

MALI OGLASI

Prodaj lovsko puško tricevko Suhl, kal.
16 — 16/7 × 57 R. — Zupančič, Mate-
rija 19, 66242 Materija, tel. (066) 83 607.

Prodaj lovsko puško risanico, znamke
Steyr-Mannlicher, kal. 7 × 64, z daljno-
gledom znamke B. Nickel — Marburg
6 × 42. Informacije ob delavnikih po
telefonu: (068) 83 073.

Prodaj mlade špringer španjele, po-
tomce psa, ki je dosegel večkratni CA-
CIB, in psice, prvakinja Novega Sada.
Prodaj tudi 18 mesecev starega psa
(samca) iste pasme. — Milan Đokić,
Bulevar soc. revolucije 17, 74230 Bo-
sanski Šamac.

Tovariši lovci! Izdelujem lesene okras-
ne podstavke (deščice) za lovske tro-
feje vseh vrst — in podstavke, na ka-
tere pritrdite noge srnjadi (obešalniki).
Naročeno razpošiljam po pošti (po po-
vzetju). — **Vojin Pejčić, Kolodvorska**
bb, Sarvaš, 54204 Bijelo Brdo.

Prodaj skoraj novo bokarico, kal.
16/7 × 57 R, z daljnogledom Zeiss Jena
4 × 32. Cevi iz jekla Böhler-Antinit.
Izdelek Francoj, Borovlje. — Informacije
po telefonu št. (061) 22 950, od 17. ure
dalje.

Izdelujem metalce umetnih golobov, ki
golobov ne lomijo. — Alojz Vidovič,
Šentiljska 52, 62000 Maribor.

Prodaj po ugodni ceni lovsko puško
CZ, kal. 8 × 57 — Franc Furlan, Pod-
nanos 19, 65272 Podnanos.

**Kupimo knjige »Lovske trofeje na Slo-
venskem«.** Ponudbe pošljite Uredništvu
glasila Lovec.

**Prodaj kratkodlakega istrskega go-
niča**, starega 15 mesecev, s telesno
oceno prav dobro. — Stane Korelc,
Gorenja vas 4, 68211 Dobrič.

Prodaj štiri koker španjele, stare od
2 do 4 let, z odlično telesno oceno, ena
tudi CAC. Cena po dogovoru. — Jusuf
Mešić, Bulevar soc. revolucije 21, 74230
Bos. Šamac, tel. 076 76 102, lokal 23.

**Prodaj manliherico Schönauder-Win-
chester 308** z montiranim daljnogledom
Swarovski 6 ×. — Boro Ličina, Bratov-
ševa ploščad 42, 61000 Ljubljana, tel.
(061) 57 769.

